

Hariciye Vekili Bükreşe uğ- rılarak Romen devlet adamlarile görüşecek

Bu sabah Ankaradan gelen Tefik Rüştü Aras bir muharririmize şunları söyledi:

"Konseyin bu toplantısında Hatay işi kat'î neticeye bağlanacaktır,,
Hariciye Vekili Fransız sefiri ile başlayan yeni müzakerelere Cenevrede devam edecek

24 Mayısta toplanacak olan Milletler Cemiyeti Konseyine iştirak etmek üzere Cenevreye gidecek olan Hariciye Vekili Tefik Rüştü Aras bu sabahki trenle Ankaradan şehrimize gelmiştir. Hariciye Vekili istasyonda Vali Muhittin Üstündağ ile bir çok yüksek zevat ve dostları tarafından samimi bir surette karşılanmıştır. Tefik Rüştü Aras istasyonda kendisile görüşen bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

« Bazı ailevi işlerim dolayısıyla bir iki gün evvel İstanbul'a geldim. Cumartesi günü Bükreş yolile Cenevreye hareket edeceğim. Konseyin bu toplantısında Hatay işinin kat'î bir neticeye bağlanacağını kuvvetle ümit ederim. »

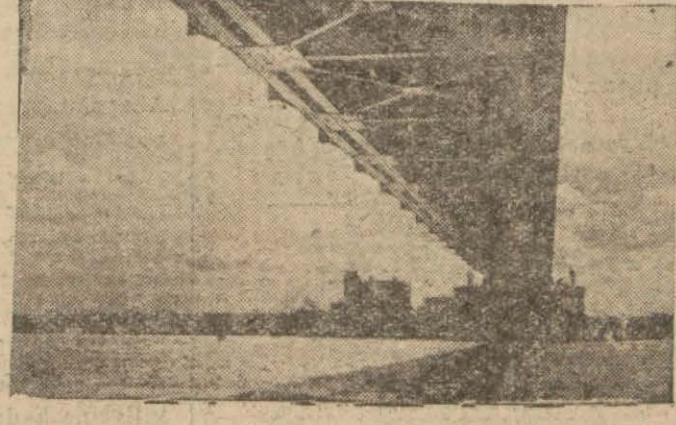

Başvekil İsmet İnönü Paris'te iken Fransız başvekil Blum ile hariciye nazırı Delbos arasında

Ankara - kayseri hattında bir tren kazası oldu

Bir köprü çöktü, lokomotif saplandı yolcular büyük heyecan geçirdiler

Dün Ankara-Kayseri hattında bir tren kazası olmuştur. Kayseri Ankara seferini yapan tren Boğazköprü istasyonuna yakın yeni yapılmış bir köprüden geçerken köprüün bazı kısımları birdenbire çökmüştür. Bu sırada ka-

tarların bağlı olduğu lokomotif köprü demirleri arasına girmiş ve sıkışmıştır. Köprü tamamen yıkılmadığından büyük bir kazaya sebep olmamıştır. Trenin içindeki halk bu sırada büyük

Yeni yapılan demir köprülerden biri
bir korku geçirmiş ve birçok kim-seler kendilerini trenden dışarı atmışlardır. Bu vaziyet üzerine derhal Kayseriden bir imdat treni (Devamı ikinci sayfa)

Kaçaklar sıkı inzibatî tedbirler altındadırlar

Bunlara sahte nüfus kâğıtlarını kimlerin hazırladığı araştırılıyor

Adanada tutularak şehrimize getirilen tevkifhane kaçakları katil Abdullah ve arkadaşı Tefik dün gece saat on bir kadar sıkı bir sorgudan geçirilmişlerdir. Dün geceki sorguda katiller yeni bazı iddialarda bulunmuşlardır. Bu arada Abdullah pencereci hücreye geçmek için aradaki odanın kapısını maymuncukla açtıklarını iddia etmiş, bunun üzerine Abdullah aynı yere götü-

rülerek eline maymuncuk verilmiş ve kapının kilidini açması söylenmiştir. Abdullah birçok uğraşına rağmen kapıyı açamamıştır. Çünkü bu kapının kilidi maymuncukla açılmıyacak cinsendir. Bu vaziyet karşısında Abdullah bu iddiasını değiştirmiş, «ben yalan söyledim, bu kapıyı açmak için ekmeğin hamurunu aldım ve yemek için verilen demir kaşıkla-dan birini bu şekilde anahtar ha-iine koyarak kapıyı açtım», demiş- (Devamı 2 nci sayfa)

İngiliz hükümdarlarını tac giyme merasiminde taşıyacak olan araba

Bilbaoda Şiddetli bir Muharebe

Cumhuriyetçiler Âsilerin plânlarını Bozdular

Bilbao, 11 (A.A.) — Bask Hükümeti tebliğ ediyor:

İki gündenberi Bermeo Durang mntakalarında 30 kilometrelik bir cephe üzerinde şiddetli bir muharebe devam etmektedir. Sollube'ye karşı yapılan taarruzlar, en yüksek tepelerin cumhuriyetçiler tarafından işgal edilmesine medar olmuş ve düşmanın projelerini altüst etmiştir.

Durango mntakasında cumhuriyetçiler bir çok tepeleri zaptetmişler ve düşmanı ağır zayıyata uğratmışlardır.

Âsilerin tayyareleri Bilbao'yu bombardıman etmiş ve sivil ahali üzerine mitralyöz ateşi açmıştır.

TOLEDO MUHASARA EDİLDİ

Madrid, 11 (A.A.) — Toledo Cephesi: Şehir, tamamen ihata edilmiştir. Âsiler ancak Talavera'ya giden yoldan çıkabilmektedirler. Cumhuriyetçilerin topçu kuvvetleri dün bütün gün piyadelerin 20 kadar tank ile yapmış oldukları ileri hareketine müzaheret etmiştir.

MADRİTE BASILAN KONSOLOSHANE

Madrid, 11 (A.A.) — Mundo Ob-rero gazetesi, Peru konsoloshane-sine iltica eden 500 kişiden 80 inin casusluk suçile tevkif edilmiş olduğunu yazmaktadır.

Parlâmentolar Birliği ticaret Konferansı

Murahas heyetimiz bu akşam gidiyor

Pariste toplanacak olan Beynel-milî Parlâmentolar Birliği Ticaret Konferansında hükümetimizi temsil edecek olan heyetimiz bu akşamki ekspresle buradan Parise hareket edecektir.

Heyet Seyhan Saylavı General Nacinin Ba'kanlığında Giresun Saylavı General İhsan, Bayazıt Saylavı Halit Bayrak, Isparta Saylavı Kemal Ünal ve Niğde Saylavı Rasim Ferit Talaydan mürekkeptir. Tanzim edilen program murahaslarımıza bildirilmiştir.

Tac giyme merasimini 1,500,000 kişi seyredecek

Londrada vesaiti nakliye grevi büyüdü, bu grev tac giyme haftasında kasden çıkarılmış
— Yazısı 2 nci sayfamızda —

Bu sabahki provolardan bir görünü

Idman şenlikleri

Bu sabah prova yapıldı
(Yazısı 2 inci sayfamızda)

Muhterem okuyucularımızın ve resmî dairelerin dikkatine

Bir buçuk senedenberi matbuat sahasında memlekete feyizli ve dürüst bir şekilde hizmet etmeye çalışan Açık Söz gazetesi yarından itibaren Son Telgraf'a birleşik olarak çıkacaktır. Büyük sermayelere ve yardımlara dayanan müesseselerin rekabeti ve bilhassa kâğıt fiyatlarının sekiz İngiliz lirasından 23 İngiliz lirasına fırlamış olduğu bir devirde Açık Söz'ün temiz nasyesi ile, dürüst mesai ve genç fikirlerle firma ve adını, o firma ve adın bütün haklarını muhafaza ederek Son Telgraf ile birleşmesi gazetemiz için şüphesiz yeni bir hız ve kazanç kaynağı olacaktır.

Zaruretlere ve hâdiselere karşısında Türk dünya matbuat tarihinde bu nevi gazete iştirakleri görüle gelmiştir ve yakın yıllar içinde de İstanbul matbuatı arasında bunun misalleri vardır.

Bu itibarla yarından itibaren Açık Söz'ün resmî ve ticarî ilanları [Son Telgraf — Açık Söz] müşterek gazetesinde neşredileceği gibi Açık Söz'ün bazı münderacatı ve bu meyanda büyük edip Aka Gündüz'ün Zekeriya Sofrası adlı harikulâde muvaffak edebî romanı da Son Telgraf sütunlarında neşredilecektir.

Son Telgraf, bu münasebetle kendi sütunlarında ve münderacatında hiç bir değişiklik yapmayacak ve bilâkis maddeten ve mânen daha kuvvetlenecektir.

Bir marangoz Fabrikası Yandı

Dün gece Beyoğlu Erkek hastanesi civarındaki marangoz fabrikasından yangın çıkmış, fabrika tamamen yandıktan sonra söndürülen bu bin liraya sigortalı olan bu fabrikanın alt katında bir benzin kutusu bulunmuştur. Bu itibarla tahkikata ehemmiyet verilmektedir.

Günün Akisleri

Istanbulda takma burun moda olabilir mi?

Bir müddettir gazetelerimiz israr ile yazıyorlar: Londrada bir adam, takma burunlar ve takma kulaklar icat etmiş. Bunlar o kadar mükemmel imiş ki her isteyen dediği gibi bir burun veya kulak alıp takıyor, hiç te belli olmuyor - mus. Yalnız burun ve kulaklar ancak iki ay dayanıyormuş, iki ay sonra yenisi ile değiştiriliyor.

Kulakları bilmeyiz amma, bu takma burunların iki ay dayandıkları her halde Avrupa için olacak! İstanbulda, bilhassa yaz üzeri, ne kadar mükemmel olursa olsun bir takma burun iki ay değil, iki saat dayanabilmesine biz imkân görmeyiz!

Nasıl görelim ki, şu İstanbul sokaklarına değil takma, halis hakiki burunlarımız dayanmıyor!

Dünya görmüş muharrirler

Muhterem Muhittin Birgen bir müddet evvel bizlerde epey hayret uyandıran hararetili bir yazı yazmış:

— Ben, demişti, hemen bütün dünyayı dolaştım. Fakat şu İstanbuldaki gibi (Ayak satıcıları) hiç bir yerde görmedim!

Hatırlımdadır ki biz o yazıya - İstanbulda kolalı süt içmiş bir mım gibi - takılmıştık! Belki de bazı bütün dünyayı dolaşmamış masa başı seyyahlarından bir kısmı da bu takılışı fazla bilgicilik eseri görmüşlerdi. Bu görüşteki zatlari, tabii, kalemlimize bindirip bütün dünyada seyahat ettirmek kabiliyetleri için elimizden bir şey gelemezdi!

Şimdi gerek Muhittin Birgen dostumuza ve gerek bu zatlere bu seyahatin beş kuruşa kabil olduğunu tevhir ederiz:

Dünkü akşam gazetesinin yedinci sayfasında İspanyadaki Bask'lara ait haberler arasında koca bir İspanyol seyyar satıcısı fotoğrafını hayretlerle temasa edebilirler! Demek ki bütün dünyayı gezmiş

olan muhterem dostumuz, bir İspanyayı unutmuşlar!

Yoksa, acaba, siyasi muharrir olduklarından dolayı Avrupa diplomatları gibi muhterem üstad da mı İspanyayı dünyadan bir yer saymıyorlar?!

Aka Gündüz hakkında dedikodu yapan bir Aka Gündüz

Bilmeyiz, diğer muhterem üstad Aka Gündüzün (Zekeriya Sofrası) romanını takip buyuru - yor musunuz?!

1937 nin hakikaten emsalsiz bir romanı. Emsalsiz oluşunun bir sebebi de romancının romanında emsalsiz bir muharrirden bahsedici - dir: Akagündüzden!

Doğrusu muhterem muharrir bu zata pek iltimas etmiş! Bakınız romanda ne diyor:

« ... Birdenbire aklıma geldi. Ne fiseye dedim ki:

— Akagündüze misafir giderim!

— Elin adamı seni misafir eder mi bakalım?

— O elin adamı değil, bu sofranın adamıdır.

Hiç muhterem bir edibimiz hakkında böyle dedikodu yapılır mı?

Sonra, romanda bunu okuyup da yolu Ankaraya düşen karlıer doğrudan kendilerine misafir inlerse: — Romandaki Akagündüz top - rağın adamıdır! Ben romanı yazan Akagündüzüm: Bu havanın ada - mıyım! Eğer bana misafirliğe gel - dinizse ağzınızı havaya açın!

Buyurmasınlar!!

İzmirde de terakiyat var!

Bakınız: İzmirde de aldıkları peyniri yiyen üç kişi zehirlenmiş, memleket hastahanesine kaldırılmışlar. Demek ki İzmirde de harp sanayii ilerlemiş!!

Serdar

İdman Şenlikleri

19 Mayıs Gençler Bayramında yapılacak idman şenliklerinin ilk umumî provası bu sabah Taksim stadyumunda yapılmıştır. Provalara Çapa Kız Muallim Mektebine İstanbul Kız, Boğaziçi, Şişli Terakki İhsanilerle Bakırköy, Cumhuriyet, Eyüp, Kasımpaşa, Nişantaşı, Süleymaniye kız orta mektepleri talebelerinden ayrılmış yüz yirmişer kişilik birer grup iştirak etmiştir.

Provaları idman muallimlerin - den Mübcecel idare etmiş ve ön - müdeki pazartesi bu provanın te - rarlanması muvafık görülmüştür.

Maarif Vekâleti ve 19 Mayıs Gençler Bayramı programını ha - zırlayan vilayetteki komisyon erkânından bazıları da hazır bulunmuş - lardır.

Ziraat Bankası Kanunu kabul Edildi

Ziraat Bankası kanunu dün Mec - liste müzakere edilmiştir. Bu mü - nasebette bazı hatipler lâiyhade ek - sik görüşleri noktaları anlatmış - lar ve izahat istemişlerdir..

Ekonomi Bakanı Celâl Bayar söz alarak, hatiplere cevap vermiş ve ezcümle sunuları söylemiştir:

— Millî hükümet Ziraat Bankası nasıl bulmuştu? Millî ihtilâl günlerinde müfrezelerin teçhizatı için Ziraat Bankası kasalarından para alınıyordu. Sonradan bugü - nün büyük dâhisi ve kurtarıcısı, o günün Mustafa Kemal bir tamim - le bunun önüne geçti. Bu suretle alınmış olan paraların 1.600.000 li - rayı bulmuş olduğu anlaşıldı. Bu para bilâhare devlet hazinesinden bankaya ödenmiştir.

Lâyihanın tanziminde Balkan memleketlerindeki ziraat bankaları statülerinden, ecnebi mütehasis - ların fikirlerinden ve kendi tecrü - belerimizden istifade edilmiştir.

Krediyi gelince, kredi ne kadar ucuz olursa o kadar iyidir. Bizim korktuğumuz ve tehlikeli buldu - ğumuz şey faiz çokluğu, azlığı değil, istihlâk kredisidir. Memle - timizde faiz miktarı hattâ inmekte - dir. Bunun sebebi piyasada işin çok olması ve halkın bankalara iltinat ederek tasarruflarını tevdi etme - ridir.

Ziraat Bankasının paraları tahsil olunuyor mu, olunmuyor mu? 30 milyon liralık ziraî ikrazattan 1936 senesinde dokuz buçuk milyon lira tahsil edilmiştir. Bu netice gayanı memnuniyetlidir.

Şunu teminat olarak söyleyebil - rim ki, Ziraat Bankası bu kanunla tekâmül edecektir.

Vekilin izahatından sonra kanun kabul edilmiştir.

Ticaret ve san'at mektebi imtihanları

Kız enistitülerinde, akşam kız san'at okullarında ve orta yüksek ticaret mekteplerinde dersler 30 Mayısta kesilecektir. San'at mektep ve enistitülerinde nazari imti - hanlar Haziran birden on ikiye kadar, ameli imtihanlar Haziran on beşten 30 kadar sürecektir.

Ticaret mekteplerinde Haziran birden otuza kadar yapılacaktır.

Akşam Ticaret, terzikil, inşaat kalfalığı mekteplerinde dersler 20 Mayısta kesilecektir.

Açık Söz

Kapitülasyonsuz Mısır

Mısırda kapitülasyonlardan istifa eden on kadar devletle Montröde müzakereler cereyan etmiş - tir. Bu müzakerelerin en dikkate şayan noktası Mısır heyetinin her meselede Fransızlarla karşılaşma - sıdır. On iki seneye razı olmayıp on sekiz sene intikal devresi isti - yenler Fransızlardı. Diğer mesele - lerde de öyle..

Biz kapitülasyon denilen kötü sistemin yarından kalkmasını iste - riz ve Montrö mukavelesini dolay - sile Mısırlı kardeşlerimizi tebrik e - deriz.

Cumhuriyet

Ormanların korunması

Ormanlarımızın muhafazası me - selesinde vazifenin bütün memle - kete şamil olduğunu çok iyi kavra - maklığımıza kat'î bir ihtiyaç var -

KÜÇÜK HABERLER

İçerde

★ Ankaraya giden sanayiciler - den bazıları dönmüştür. Diğerleri de gelince burada bir toplantı ya - pılacaktır.

★ Berberlerden alınan hafta ta - tili harçlarının kendilerine iadesi - ne karar verilmiştir.

★ Maliye Vekâleti siyasi müste - şarı Faik şehrimize gelmiştir.

★ Bu yılki yerli mallar sergisi - nin eskilerinden daha geniş ve mü - kemmel bir şekilde Galatasaray li - sesinde açılması hakkındaki karar dün resmen alâkadarlara bildiril - miştir.

★ Torik balığının leylî mektep - lerde kışlalarda yedirilmesi Dah - liyeden vilâyete emredilmiştir.

★ 936 yılı içinde on beş bini ka - ra ve mütebakisi deniz yolu ile ol - mak üzere şehrimize 59140 seyyah gelmiştir.

★ İstanbul Maarif müdürlüğü ilk okullardaki çocuklara yaptığı yar - dımlarla sihihi bakımdan aldığr ted - birler hakkında bir broşür neşret - miştir.

★ Türk - Fransız Muhtelit Mah - kemesinde işler bitmediği cihetle Muhtelit Mahkemeler Ajanlığı ve teşkilâtı bir yıl için daha bırakıl - mıştır.

★ Benzin satan depolar pazar günleri kapalı kalacak, yalnız me - saha âletlerini dükkânlarının önün - de bulundurup benzin satabilecek - lerdir.

★ Akay ve İzmir körfezi için ye - ni yapılacak dört vapurun sipa - rı mukavvelameleri hazırlanmış - tir. Bugünlerde imza edilecektir.

Disarda

★ İngiltere İmparatorluk Kon - feransı cuma günü toplanacaktır.

★ Çekoslovakya'da iki mühim ca - susluk hâdisesi meydana çıkarıl - mıştır.

★ Macaristan mecburî askerliği iade etmek kararını vermek üze - redir.

★ Irakta yakalanan kıyametla - rın halka silâh dağıtıkları da anla - şılmıştır.

★ Almanyanın İngilteredeki ga - zete muhabirlerini geri çağıracağı söyleniyor.

★ Bulgar ihtiyat zabitlerinin 23 üncü kongresi 16 Mayısta Sof - yada toplanacaktır.

Tren kazası

(1 inci sayfadın devam)

İstenmiş ve gelen tren uzun çalış - malardan sonra lokomotifi sıkıştı ğı yerdere çıkmıştır.

Yeni yapılan köprü'nün henüz yaş bulunan toprağa iyi yerleşme - miş olan temellerinin kaydığı ve çokme hadisesinin bu yüzden ileri geldiği anlaşılmıştır. Köprü derhal muvakkat bir şekilde tamir edil - miştir.

Bu yüzden dün akşamki Toros ekisresi de Haydarpasaya beş sa - at geç gelmiştir.

Hasköydeki Yeni tersane kuruluyor

Hasköy önlerinde batmış olan eski gemilerin çıkarılmasına baş - lanmıştır. Bu sahil temizlenecek ve derneliği faallaştırılacaktır. Bu su - retle Valde kızağında yeni tersane - nin kurulması işine filen başlan - mıştır.

Diğer taraftan gerek Haliçte, ge - rek diğer kara sularımızda batmış

Kaçaklar sıkı İnzibat altında

Birinci sayfadın devam

tir. Bunun üzerine bu kaşışın nerede olduğu sorulmuş Abdullah da: "Pencereden atıldıktan sonra bunu yangın yerine atık", demiş - tir. Zabita adliye binasının yanmış enkazı arasında bu kaşış aramak - tadır.

Bundan başka yine Abdullahın son iddiasına göre, kaçma hâdisesi şöyle olmuştur: Katiller kilitli o - daya geçtikten sonra pencereden atılmışlar ve yanmış Adliye bina - sının olduğu yerden ve Askerî Mü - ze önünden geçerek Gülhane Par - kının kapısından dışarı çıkmışlar - dır. Katiller Sirkeciye kadar yürü - dükten sonra da bir otomobile bin - mişler ve doğru Beşiktaş'a gitmiş - lerdir. İki katil buradan bir sandal vasıtasıyla Silacıya ve oradan da yürüyerek Pendiğe gitmişlerdir. Abdullah ve Tefvik Pendiğe bin - dikleri postadan Eskişehirde inmiş - lerdir.

Abdullah Eskişehirde kaldıkları ikinci günü akşamı bir arkadaşına kendisinin kurtulduğunu ve ser - best bırakıldığını söylemiştir. Bu - nun üzerine bu arkadaş Abdullahı evine yemeğe davet etmiş ve ka - tiller de bu davete gitmişlerdir. Fa - kat nedense korkuya düşen iki ka - til gece yarısı evden kaçarak Eski - şehirden çıkmışlar ve diğer bir trenle Adanaya gitmişlerdir. Üze - rlerinde bulunan iki nüfus kâğıdını Abdullah hamamda iki kişinin üs - tünden çaldığını iddia ediyordu. E - timişse de, Tefvik bundan haberi ol - madığını ve Abdullahın hendisine nüfus kâğıtlarını Adanada göster - miş olduğunu söylemiştir. Bunun üzerine Abdullah: «— Tefvik kor - kaktır. Ben bunun için hamamda kendisine çaldığını söylemedim», demiştir.

Yapılan tahkikatta bu nüfus kâ - ğıtlarının sahte oldukları anlaşılm - ıştır. Kâğıtlar burada hazır - lanmıştır. Katiller bunlarla ken - dilerinin asıl hüviyetlerini gizli - yecekler ve hududu aşacaklardı. Zabita bu nüfus kâğıtlarının bu - rada kimler tarafından hazır - lanmış olduğunu tahkik etmektedir. Bu suretle firarilerin burada bazı kimselerden yardım gördükleri tahakkuk etmektedir. Bu suretle fi - rarilerin burada bazı kimselerden yardım gördükleri kat'î olarak an - laşılmıştır.

Her iki firarî Tefvikhane Müdü - rüğü tarafından verilen inzibatî ce - za ile ayrı ayrı hücrelere konmuş - lardır. Bu hücreler ancak bir ki - şinin sığabileceği kadar küçüktür. Firariler burada prangaya vurul - muşlardır. El ve ayaklarında 90 ki - loluk demir zincirler vardır. Ancak bir tarafına yatabilmektedirler. Abdullah etrafındakilere: «— Beni buradan kurtarın da, ne yaparsanız yapın.» diye yalvarmaktadır. Fi - rariler o kadar sıkı bir inzibat altına konmuştur ki, abdesthaneye bile bırakılmamaktadırlar. Bunun için yanlarına birer tane büyük kova konmuştur. Firariler tahkikat so - nuna ve belki de hapishaneye na - killerine kadar bu şekilde muhafa - za altında tutulacaklardır.

olan bütün gemi ankazının çıkar - ılması ameliyesine de başlanılmak üzere. Bu arada Necmi Şevket, Yâdigâr Millet, Pelenki Derya, Nevşehir torpidoları, Barbaros ve Majestik zırhlıları ile bir çok yol - cu vapurları ve şilepler vardır.

Her iki firarî Tefvikhane Müdü - rüğü tarafından verilen inzibatî ce - za ile ayrı ayrı hücrelere konmuş - lardır. Bu hücreler ancak bir ki - şinin sığabileceği kadar küçüktür. Firariler burada prangaya vurul - muşlardır. El ve ayaklarında 90 ki - loluk demir zincirler vardır. Ancak bir tarafına yatabilmektedirler. Abdullah etrafındakilere: «— Beni buradan kurtarın da, ne yaparsanız yapın.» diye yalvarmaktadır. Fi - rariler o kadar sıkı bir inzibat altına konmuştur ki, abdesthaneye bile bırakılmamaktadırlar. Bunun için yanlarına birer tane büyük kova konmuştur. Firariler tahkikat so - nuna ve belki de hapishaneye na - killerine kadar bu şekilde muhafa - za altında tutulacaklardır.

olan bütün gemi ankazının çıkar - ılması ameliyesine de başlanılmak üzere. Bu arada Necmi Şevket, Yâdigâr Millet, Pelenki Derya, Nevşehir torpidoları, Barbaros ve Majestik zırhlıları ile bir çok yol - cu vapurları ve şilepler vardır.

Her iki firarî Tefvikhane Müdü - rüğü tarafından verilen inzibatî ce - za ile ayrı ayrı hücrelere konmuş - lardır. Bu hücreler ancak bir ki - şinin sığabileceği kadar küçüktür. Firariler burada prangaya vurul - muşlardır. El ve ayaklarında 90 ki - loluk demir zincirler vardır. Ancak bir tarafına yatabilmektedirler. Abdullah etrafındakilere: «— Beni buradan kurtarın da, ne yaparsanız yapın.» diye yalvarmaktadır. Fi - rariler o kadar sıkı bir inzibat altına konmuştur ki, abdesthaneye bile bırakılmamaktadırlar. Bunun için yanlarına birer tane büyük kova konmuştur. Firariler tahkikat so - nuna ve belki de hapishaneye na - killerine kadar bu şekilde muhafa - za altında tutulacaklardır.

olan bütün gemi ankazının çıkar - ılması ameliyesine de başlanılmak üzere. Bu arada Necmi Şevket, Yâdigâr Millet, Pelenki Derya, Nevşehir torpidoları, Barbaros ve Majestik zırhlıları ile bir çok yol - cu vapurları ve şilepler vardır.

Son Posta

Paris anlaşması

Demek oluyorki Fransa ile aramızda aylardanberi devam edegelen münakaşalar, ihtilâflar, acı ve tatlı gazete edebiyatı, bütün bunlar, Amerikan filmlerinin olduğu gibi, nihayet bugün "Happy End", le bitiyor. Bir taraftan Tür - kiye-Fransa münasebetleri de eski şeklini alıyor, hattâ daha ileri gidiyor, daha sıkı bir iş birliği yapılması tasavvur ediliyor.

Temenni etmek lâzımdırki Fransa ile Türkiye arasında hayli mücadele pahasına elde edilmiş olan bu mes'ut netice devamlı olsun.

Aksam

Başmakalesi yoktur.

Başmakalesi yoktur.

Tan

-DIŞ SİYASA

Maronî patriki Romada

Bilhassa Lübnanda ekseriyet tel - kil ettikleri söylenen Maronilerin en baş papası geçenlerde Romaya gitti, Papaya arzı tazimat için. Tek - bu ruhanî, 375.000 Maroninin başı - imiş. Bu makama geldi geleli ilk defa Papayı ziyarete gidiyormuş.

Katolik kilisesinin dünyada yay - büyük bir mevkii olduğunu yay - mak için hiç bir vesile ve bahane - yi ihmal etmiyen Vatikan, Maro - ni baş papasının Roma ziyaretin - de âzami teşrifat parlaklığı ver - mekten kendini alamamıştır. Fran - sanın Vatikan nezdindeki elçisi de monsiyörün istikbal merası - minde idi.

Fakat dikkati celbeden asıl baş - ka şeydir: Geçen sene imiş, Suri - ye katoliklerinin en başı Romaya gelmiş, fakat İtalya hükümeti ona - karşılamak için merasime istia - ke âdetâ hiç lüzum görmemiş. Geç - en sen ile bu sene arasında ne - oldu ise olmuş ki Maronî patriki ne Romada askeri bir istikbal es - genmemiştir. Fransa mandası al - tında bulunan Lübnan gibi bir yer - den gelen bu Monsiyöre Fas - hükümetinin gösterdiği şu teza - hür, Roma gazetelerinin neşria - tı ile de ayrıca göze çarpıyor. Bu - patriğin mevkindeki ehemmiyeti yazmakta bitiremiyorlar.

Bütün bunlardan acaba anlaşı - lan nedir?.. Suriyenin bugünkü ziyetine dün olduğu gibi Vatikan - ı hiç lâkayit olmadığdır. Gene bu suretle İtalya da oraya alâkadar görünmek istemektedir.

Ahmet Raul

Tac giyme Merasimi

İngiltere Kralı yarın Londrada son derecede debdebeli merasime - tac giyecek. Şehrin sokakları insan - kalabalığından geçilmez bir halde - dir. Bilhassa polis büyük müşkül - ile uğraşmaktadır. Skotland Yardı - en tecrübeli polisleri şüpheli yer - lerde temizlik yapmışlar ve bur - larda yaşayan insanlardan pek ço - ğunu Londradan dışarıya çıkarmış - lardır.

Yeniden üç yüz telefon santra - lı tesisi edilmiştir. Tac giyme mera - sime en aşağı 1.500.000 seyircinin iştirak edeceği tahmin edilmekte - dir.

GREV DEVAM EDECEK

Londra, 11 (A.A.) — Londra na - liyat ihtilâfının tac giyme merası - mi esnasında diğer nakil vasıtala - rına sirayet etmesi ihtimali, hükü - na makamlarını düşündürmekte - ise de bu endişenin gizli tutulma - na dikkat edilmektedir.

Müşahitlere göre, şimdiki amele - ihtilâfları, tesadüfî değildir. Bu ih - tilâflar, tac giyme haftası esnası - na kasden çıkarılmıştır.

Aynı müşahitler, bazı siyasi se - bepler dolayısıyla müfrit sol cenah - ın teşkilâtının merkezi tarafından te - zirlanmış olan bu hareketin amele - ye sadece mesleki bir ihtilâf şekli - de gösterilmiş olduğunu iddia et - mektedirler.

Bu vaziyet karşısında hükümet makamları grevçileri kızdırmamak için son derece mutedil bir hareket - ittihaiz etmişlerdir.

Grevçiler, grev bozuculara ta - hammül edemeyeceklerini bildir - miş oldukları için hususî müteah - hidler, umumi grev esnasında yar - miş oldukları veçile kamyon ser - visleri ihdas edemeyeceklerdir. Bu - hususta geçen hafta yapılan bütün teşebbüslere, hükümet makamları - cevabı vermişlerdir.

Hükümetin tac giyme merası - minde bu hattı hareketi muha - faza edeceği, fakat grev başka ser - vislere sirayet ettiği takdirde de - şiddetle müdahale edeceği zanna - dılmaktadır.

19 Mayıs için Bir konferans

19 Mayıs bayramı münasebeti - tertip edilen konferans serilesi - devam edilmektedir. Bu akşam da Ankara radyosunda Bolu Sayısı - Cevad Abbas bir konferans vere - cektir.

Bu konferansın mevzuu «19 Ma - yıs 1919 yılına takaddüm eden yıl - larda Atatürk» tür.

Tayyare Piyangosu

30000

Lira kazanan

8369

12000

Lira kazanan

8590

10000

Lira kazananlar

27752

1000

Lira kazananlar

12306 555

500

Lira kazananlar

20992 32135 4559 7766 14530 969 31997 18107 35385 22538 7856

150

Lira kazananlar

9939 30555 31347 32310 31204 14394 30721 30355 6630 23244 23967 39034 10014 1389

100

Lira kazananlar

2603 127 3168 10496 24298 21914 15271 19373 16562 35399

10823 10594 19842 40180 30972 4324 10496 6730 29215 27852 38191 31795 447 15662 34440 27314 10703 22827 35071 17067 6591 117 15221 17414 12824

50 lira kazananlar

28970 39313 33329 21587 15117 31712 11099 611 829 24437 35406 26962 35714 17264 27113 39933 6651 8334 10936 28497 29654 16953 4585 26019 3290 38701 27628 24504 4252 10779 28251 1644 20597 37424 37395 25923 26576 20776

8136 34037 27119 26453 32850 10519 4412 26168 17172 31795 7736 33556 39468 32972 25712 19419 28509 36327 23689 13012 30918 18620 22313 37578 1299 17991 6879 35599 7695 24953 37370 12519 25325 12610 37972 39444 7308 20101 7664 19234 16410 25339 14331 20944 10880 30759 11984 37170 29184 26204 16607 25442 35491 13832 16910 29889 27028 31149 36806 23612 2697 14211 12270 18496

30 Lira kazananlar

15383 8044 33438 24740 27341 39253 28471 12162 21390 7085 12909 27668 37813 34013 31407 24903 18404 15056 15385 10323 17387 9561 27424 1916 2767 33938 791 35026 19877 25743 15247 33322 16579 32237 1378 22010 23467 49 34074 756 16400

99388 26804 5765 26828 29481 9922 2533 21369 34166 19746 31654 1783 8481 26721 10836 6691 4747 1566 18743 19750 28385 30511 20272 38496 6127 18113 29067 32840 31089 33456 26384 19426 15100 6318 39530 1599 19438 70

Günün meselesi:

Müstakbel İstanbul'da dört büyük stad bulunacak

Plân için bir talimatname hazırlanıyor
Caddelerin genişletilmesi için istimlakât fazla yapılacak, yollardan artan kısım olursa, satılacak

Belediye müstakbel şehir plânı için bir talimatname hazırlandı. Bu talimatnameyi yapmak üzere fen, imar, muhasebe ve hukuk işleri müdürlüklerinden seçilmiş bir komite kurulmuştur. Bu heyetin vazifesi müstakbel plânda yer alacak imar işlerinin mali bakımdan tatbik ve neticelendirilmesi için alınması icap eden tedbirleri bulmak ve kararları vermek.

Bu komisyon evvelâ imar işlerinin beş sene içinde kaç paraya mal olacağını tetkik ve hesap edecek. Sonra bu paranın nerelerden ve ne şekilde elde edilebileceğini araştırarak bu hususta icap eden formleri tesbit edilecektir.

Üzerinde bilhassa durulan iki mesele vardır. Biri müstakbel plâna göre yeniden açılacak caddeler ve meydanlar, diğeri de yine bu plân için şehirde stadyum, bahçe gibi yapılması elzem olan umumî yerlerin inşasıdır.

İkincisi ilkinden daha kolay görülmektedir. Çünkü muayyen takvimlerle bir kaç yıl içinde yapmak ve kısmen Belediyeler Bankasından

ödünc olarak tamamlamak imkânları vardır. Fakat birincisi daha epey müddet tetkike muhtaç görülmektedir.

Bu meslede en makul çare olarak vaktile Karaköy meydanının açılmasında müracaat edilen usulü tatbik etmek düşünülmektedir. Yani, yeni açılan cadde ve meydanlarda plândan gösterildiği hadlerden fazla ve geniş miyasta istimlakât yapmak yol veya meydan açıldıktan sonra artan kısımları bu gibi yerlerin şerefine mütenezip bir ücret mukabilinde isteklilere satmaktır.

Açılacak meydanlar arasında bilhassa Azapkapı, Unkapanı, Emi-nönü, kısmen Karaköy, Sultanahmed, Beyazıt ve Harbiye mevki-leri vardır. Bundan başka her tarifi âbide-camiler de dahil-ettefında birer güzel ve geniş meydan tesis edilecektir. Her meydan mahallinin tarihî vaziyetine veya âbidenin umumî şekline göre süsleneyecektir.

Caddelere gelince, yeni geniş yollar bilhassa şehrin İstanbul yakasında açılacaktır. Çünkü o taraftan binalarının kıymet ve vaziyeti

ve yangın yerinin fazla olması bu sahada kolaylıklar temin etmek-tedir.

Fakat bu vaziyet Beyoğlu yakasında tamamen aksinedir. Onun için o tarafta hâlen mevcut ana caddeler üzerinde fazla bir şey yapılmıyarak bu caddelere muvazi veya amud olan ikinci ve hatta üçüncü derecedeki caddeleri genişletmek, bütün nakil vasıtalarının gidip gelmeleri esnasında takip edilecekleri istikametleri tamamen birbirlerinden tefrik etmek mevzu bahistir.

Yalnız Taksimden Şişliye ve Maçkaya giden caddeler gayet geniş ve asri birer cadde haline sokulacaktır. Bunun için Taksimden Şişli ve Maçka istikametinde yalnız sağ taraflardan istimlakât yapılacaktır.

Umumî yerler inşaatı arsin-da bilhassa İstanbul, Üsküdar yakalarına birer asri mezarlık İstanbul, Üsküdar ve Beyoğlu cihetlerinde birer stadyum ve bir de umumî stad ile yeni liman, antrepolar, kömür depoları, halk ve çocuk bahçeleri, müstail maddeler depoları vardır.

Maliyeden Belediyeye geçen memurlar

Vekâlet, bu memurların terfileri için hususî idareye emir verdi

Arazi ve bina vergileri ile binalardan alınan iktisadi buhran vergisinin mükelleflerinden tahsilatı için geçen sene maliye memurları bir kanunla belediyeler emrine verilmişti.

Bir çok belediyeler; bu memurları Maliye vekâletine bağlı te-lâkki ederek, tahvil, maaş zammı, mezuniyet ve kadro talebine dair yapılan müracaatları kabul etme-mişler ve terfilerinin ancak vekâlet tarafından yapılabileceğini iddia etmişlerdir.

Bu vaziyet ve yapılan şikâyetler üzerine Maliye vekâleti tarafın-dan dün bütün vilâyetlere bir tamim gönderilmiştir:

Tamimde devredilen bu memurların devir tarihi olan 1 Haziran 1936 tarihinden itibaren tayin, tahvil, terfi ve mezuniyet gibi zati işleri-ni alâkadar eden hususların Vekâlete ait olmayıp bu işlerin Vilâyet

hususî idareleri tarafından yapılması lâzım geldiği bildirilmekte-dir.

Ayrıca bu memurların tekaüt haklarının mahfuz tutulduğu ve yalnız bunların şahıslarına aid te-kaüt ve yetim maaşlarının maliye vekâletince tahsis ve tediyeye olu-nacağı zikredilmektedir:

«— Vilâyetler, gerek hususî me-nabiinden topladığı, gerek Mali-ye Vekâletinden aldığı tahsisatla kendi kadrosu dahiline giren bu memurlarla evvelce mevcut memurların maaş ve terfi vaziyetleri-ni temin ile mükelleftirler.» de-nilmektedir.

Vekâlet şimdiye kadar maaş zammı ve kadro talebine dair ge-rek alâkadar memurlar ve gerek vilâyetler tarafından yapılan mü-tevali müracaatlara bir nihayet ve-rilmesini de tamimde bildirmiş-tir.

Mamakdaki İnfilâk Nasıl oldu?

Meclisin dünki toplantısında Da-hiye Vekili Şükrü Kaya Mamak civarında vukua gelen infilâk hâdisesinin tahliyatı neticesini anlat-mıştır. Vekilin izahatına göre, a-yın beşinci günü saat yedide Ma-mak civarındaki mermi imalâthâ-neşinin boyahane kısmında yangın çıkmış ve müteakiben patlamalar olmuştur. Yangını ilk defa boya-hanenin ustabaşı Satılmış oğlu Bilâl görmüştür. Bilâl'in anlatığına göre, iş saat 7.30 da başlar. O saat-te kendisi ve diğer arkadaşları bo-yahaneye gitmişler, bir aralık dışa-rya çıktığı zaman, yangını görmüş-ler. Yangın çıkınca oranın Müdürü Yüzbaşı Nail geliyor, aynı zamanda da infilâklar oluyor. İnfilâklar sıra-yet ediyor, bir depo da yanıyor. İn-filâkın şiddeti Ankaradan duyul-muştur. İnsanlar zayıp boyahane-lar çalışan iki ameleler, Yaralı olan-fendir. Başkaca hayat zayiâtı yok-tur.

İmal edilmekte ve kısmen boyan-makta olan eski mermilerin kıy-meti bir milyon lirayı tecavüz et-

Yunus Emre gecesi

Eminönü Halkevinde:
Büyük halk şairi (Yunus Emre) yi ancak üzere Ezimizin Dil, Tar-ih ve edebiyat şubesi tarafından 12 - Mayıs - 1937 çarşamba akşamı saat (20.30) da Çağaloğlu merkez salonunda aşağıdaki program gibi, bir toplantı hazırlanmıştır.

Davetiye yoktur. Herkes gelebi-lir.

- 1 — Başlangıç (Halit Bayrı),
- 2 — Yunus'un hayatı ve sanatı: (Saadetin Nüzhet),
- 3 — Yunus'un şiirleri: (Naki Te-zel),
- 4 — Yunus'un felsefesi: (Ziya - eddin Fahri),
- 5 — Yunus hakkında yazılmış şiirler.

memektedir. Ankaradan giden it-faiye cansparane çalışmıştır. Ka-zanın dikkatsizlikten veya sigara içmekten çıkmadığı tahakkuk et-miştir. Kaza kimyevi bir hâdis ne-ticesidir.

Mecliste, Fransız Meclisinin te-esürünü bildiren ve Heryo tara-fından gönderilen telgraf da okun-muştur.

Özür dileriz

Yazılarımızın çokluğundan "Sen de seveceksin", adlı tefrikamızı bugün koymadık. Özür dileriz.

Tozkoparan Cedaesine asfalt döşeniyor

Hazırda yolun yapılmasına başlanacak

Belediye Tozkoparan caddesini asfalt olarak yaptırmaya karar ver-miştir. Bunun için caddenin soa istikametinde takviye genişleme a-meliyesi yapılmaktadır. Bu iş bu ay sonu bitecek ve hazırda yol asfalt döşenecektir.

Asfalt tamamlandıktan sonra yukardan köprüye inen otomobiller arabalar Tarlabasından son-ra bu caddeyi takip edeceklerdir.

Diğer taraftan Bebek - İstinye sahil yolunun inşasına başlanmıştır. Aynı zamanda bu sahildeki rıhtım da tamir ettirilmektedir.

Bundan başka Hacı Osman ba-yırındaki inşaat da bu ay sonu ta-mamlanacaktır.

Pamuk İhracatı hakkındaki şayia

Pamuk ve yapağı memleketimize lâzımdır

Pamuk ve yapağı mahsülleri-mizin bundan sonra serbest döviz-le ihraç edileceği hakkında borsa-da bir haber şayi olmuştur.

Alâkadarları, böyle bir kararın bu mahsüllerimizin dahilinde fev-kalâde lüzumlu ve az olduğuna, bu itibarla hariç piyasalara ihraç-larına pek te ihtiyaç bulunmadığı-na delâlet ettiğini söylemektedir-ler.

Bu hususta yaptığımız tahkika-ta göre, mühim sanayi müesseselerimize ve fabrikalarımıza lâzım olan pamuklarımız için böyle bir şey mevzu bahis olsa bile yaban-cılar için varit değildir ve henüz verilmiş bir karar yoktur.

Türkiye Tıp Encümeni

Türkiye Tıp Encümeni 12 ma-yıs 1937 çarşamba akşamı saat 18.30 da Etibba Odası salonunda topla-narak Profesör A. Esat Birol tara-fından Unku rahim tüberkülosu ve alelum tüberkülos genital hakkında tebliğde bulunulacaktır.

Muhterem meslektaşların teşrif-leri rica olunur.

DEVAM LÂZİM

Bazı Belediye âzâları top-lantılara gelmiyorlarmış

Bu gibi âza hakkında Belediye kanununun

69 ncu maddesi tatbik edilecek

Bazı şehirlerde belediye meclis-leri toplantılarına bir kısım â-zaların hastalık ve muhtelif ma-zaretlerle devamsızlık gösterdik-leri nazarı dikkati celbetmiştir.

Bu münasebetle alâkadarlara gön-derilen bir tahriratla; Meclis top-lantılarına iştirak etmeyen be-le-diye âzâları hakkında kanunî mua-mele yapılacağı hatırlatılmıştır.

Ezümle bunda:

«Meclise muntazaman devam et-memek içtima akdinde müşkülât çekilmesini ve binnetice işlerin va-

kit ve zamanı ile intaç edilememe-sini muciptir.

Birbirini müteakip olarak iç iç-timada mazeretsiz bulunmayan â-zaların istifa etmiş sayılacağı be-le-diye kanununun 69 uncu maddesi iltizazındandır.

Maamafih şerefli bir vazifeyi uhdelerinde tutan meclis âzâlarının içtimalara devam suretile böyle bir muameleye mahal bırakmaya -cakları kuvvetle umulur.» Denil-mektedir.

Romanya ile Ticaretimiz İnkişaf ediyor

Yeniden bazı maddeler ihraç edecegiz

Türkiye - Romanya arasındaki ticarî meseleler hakkında bazı e-saslar hazırlanmıştır.

Pek yakında aktebilecek ticaret anlaşması ile Romanya memleke-timizin bir çok mahsulleri için mü-him bir ihraç merkezi olacaktır.

Son zamanlarda bu memleket e-yapılan ihracatımız azalmıştır.

Senede bir milyon kilo üzüm ve yarım milyon kilo zeytin yağı ih-raç edilirken bu ihracat tamamen durmuştur.

Yeni ticaret muahedesi akte-di-ler edilmez yine mühim miktarda üzüm, zeytin yağı ve diğer mad-delerimizin ihracına başlanacaktır.

Evvelce paramızla Romen para-sı arasındaki farktan dolayı veri-len yüzde 38 nisbetindeki prim de tamamen kaldırılacaktır.

Müskirat bayii Tezkereleri Değiştiriliyor

Yeni bayi teşkilâtı da kurulacak

İnhisarlar İdaresi müskirat sa-tan bütün bayilerin tezkerelerini değiştirmeye karar vermiştir. Bu-nun için 20 mayıstan 7 hazirana ka-dar mühlet konulmuştur.

Bu müddet arasında bütün mü-skirat bayileri tezkerelerini değişt-irmiş olacaklardır. Değiştirmiyen-leri yeni tezkerelere verilmeyecektir. Bundan sonra da memleketin her tarafında yeni bayiteşkilâtının ku-rulmasına başlanacaktır.

Belediye Tephirhaneleri Genişletiliyor

Eski eşyalar etülden geçiriliyor

Belediye kendisine ait tephirha-neleri tamir ve tevsi etmeye karar vermiştir. Buna sebep de son za-manlarda tephirhane işlerinin faz-lalaşmasıdır.

Belediyenin bilhassa eski eşya-larının etülden geçirilmesi husu-sunu ciddi şekilde takip etmesin-den iyi neticeler alınmıştır. Hal-kin sıhhatile yakından alâkadar olan bu meselenin ehemmiyetle ta-kibine devam olunacaktır.

Bir tavzih

15 - 4 - 937 tarihli nüshamızda «Lâlelide 43 numarada Gören» im-zası ile aldığımız bir mektubu neş-retmiştik.

Mektupta, Lâleli civarındaki hır-sızlık bu hırsızlık vakasından ve bekçilerin vazifelerinden bahse-diliyordu. Emniyet direktörlüğün-den aldığımız bir tezkerede, gaze-temizde yazılan hâdiselerin vuku-bulmamış olduğu bildirilmekte ve bu mevzu bahis adreste de bu namda kimsenin oturmadığı kay-dedilmektedir. Gönderilen tezke-rede Lâlelide 43 numaralı yerin bir arsa olduğu ilâve edilmektedir.

Spor ve gençlik Bayramı 19 Mayısta

Maarif vekâleti bir tamim gönderdi

Atatürkün, Samsuna ilk ayak bastığı 19 Mayıs gününün yıl dö-nümünü büyük gençliklerle tesit et-mek üzere yapılan hazırlıklar iler-lemiştir.

Aynı zamanda (Gençlik ve jim-nastik bayramı) olarak kutlulanac-ak bugün hakkında Maarif Vekâ-letinden Maarif müdürlüğüne dün bir tamim gönderilmiştir.

Bunda, bayram münasebetile o-kullarımızda müteaddit derslerde öğretmenlerin Büyük Şef Atatür-kün Anadolu'ya ayak bastıkları gü-nü, muhtelif bakımlardan canlan-dırmaları bildirilmektedir.

Ayrıca; spor bayramı dolayısıle muhtelif derslerde sıhhatli beden, bol ziya, su ve dağ sevgisi hakkın-da telkinlerde bulunulması ve bu bayrama bütün okullarımızın par-lak bir surette iştiraklerinin temini de istenmiştir.

Vilâyetler birer Yeni harita Yapacak

Haritalarda bütün tak-simat gösterilecek

Hükûmet tarafından en küçük vilâyetlerin bile haritaları yapı-lması hakkında verilen karar ta-biki işine ehemmiyet gösterilmesi hakkında bütün vilâyetlere yeni bir tamim yapılmıştır, buna göre kısa bir zaman bütün vilâyetler hududlarını ve dahil tahsisatını gösteren mükemmel haritalara sa-hip olacaklardır. Bu iş için müte-addit gruplar işe başlamıştır. İlk o-larak şimdiye kadar ihmal edilmiş olan Şark vilâyetlerinde çalışıl-maktadır, bir iki sene içinde buradaki iş-ler bitirilecektir. Bu arada Gö-nende de bir harita grupu işe baş-lamıştır.

Tıbbî müsamere

Haseki Kadın hastahanesinde muntazaman yapılmakta olan ay-lık tıbbî müsamere 14 Mayıs cu-ma günü saat (1) de yapılmaktadır. Bütün meslekdaşlar davetlidir.

Ruzname:

- 1 — Rahim harici gebeliğe dair nadir bazı vak'alar. Ord. Prof. Li-epmann.
- 2 — Yüksek doz digipuratumla tedavi edilen vak'alar. Ord. Prof. A. Muhtar Özden.
- 3 — Graviç ırlarına dair. Dr. Ali Eşref.
- 4 — Bir rio Kist idatifi vak'ası. Doçent Kâzım İ. Gürkan.
- 5 — Kordon kisti zannını veren bir fajiz ftka. Doçent Şinasi H. E-roİ.
- 6 — Bir siyatik felci vak'ası. Dr. Şükrü Hazım Tiner.
- 7 — Rakabi nahiye meningiumu, harkaya sarkomu, ve hicabi mü-şefjes gliomu piyesleri. Dr. Halis Sarıkadıoğlu.

HALİT ZİYA ÜNİVERSİTE VE BİR TEKLİF

Modern olan her şeyi memleket e-ilk getiren insanın kıymeti büyük-tür. Onun içindir ki, üstad Halid Ziya Uşaklıgil, Türk edebiyat ta-rihinin, Türk münevverlerinin tak-dir ettikleri, hürmet duydukları bir şahsiyet olmuştur.

Eminönü Halkevinin, büyük ve yerinde bir kadirşinaslık, aynı za-manda titiz bir vazife duygusu ile tertip ettiği «Halid Ziya» gecesi, bu mülâhazalardır ki, geçen hafta-nın en mühim ve en gürültülü e-debi hâdisesi oldu.

Halid Ziya hakkında bir gazete tarafından açılan ankete cevap ve-ren bir Üniversite talebesi, üsta-dın eserlerini okumadığını söyledi. sonra bu, tezkir edildi. Fakülte ta-lebesi de, hocaları da bu sözün söy-lenmemiş olduğunu iddia ettiler.

Güzide Profesör Bay Fuad Köp-rülü: «Halid Ziyanın eserlerini o-kumamış kimse Üniversiteli ola-maz.» dedi.

Burada bir noktayı hatırlataca-ğım. Akkrabamdan bir genç ço-cuk var. bir iki ay sonra liseyi bitiriyor. Ve gelecek sene de Üni-versiteye, hem de edebiyat fakül-tesine girecek.

Fakat, bu çocuk lisenin son sı-nfına geldiği hâlde, meselâ, Halid Ziyanın «Mavi ve Siyah» nı, «Aş-ki memnu» unu okumamıştır. Sebe-bini, tahmin edersiniz. Çünkü, bu çocuk eski harflerle okumak bil-miyor. Halid Ziyanın da en büyük ve kuvvetli eserleri henüz yeni harflere çevrilmemiştir.

Gelecek sene bu çocuk kayden, bir Üniversite talebesi olacak. Fa-kat nasıl olacak? Halid Ziyanın e-serlerini okumamıştır ki.

İşte meselenin ham teli burada-dır. Ortaya bir hakikat çıkıyor.

Edebiyat ve kültür tarihimize, bir kıymet olduğundan asla şüphe edilmeyen bütün eserler, en kısa bir zamanda, derhal yeni harflere çevrilmelidir; hangi eserlerin çev-rileceği meselesi, belki, bir pro-gram, uzun bir etüd, salâhiyetkar bir heyetin kurulması işidir. Fakat kalbur üstünde kalmış öyle eserler var ki, Herkes, bunları gözü kapalı sayar. Evvelâ bunlar, tez elden çıkarılmalıdır. İlâhîde kurulacak bir heyet, ayrıca tetkikatını yapar ve bir tasnif neticesine varabilir.

Gelecek yıl da, tıpkı bu seneki gi-bi bir anket, tekrarlanırsa, ve bir Üniversite talebesi: «Halid Ziyanın eserlerini okumadım.» derse, kaba-hat kimde olacak?

Halid Ziya gecesinde ve o gece-yi takip eden gürültüden böyle bir netice ve teklif çıkarıyorum. Bil-mem doğru mu?

Reşat Favzi

Birimizin derdi Hepimizin derdi Taksim meydanındaki toz nereden geliyor?

Pazar günü Taksim meydanın-dan geçtinize, siz de bizim gibi gördünüz, şahit oldunuz. Daha dağrusu, görüp şahit olmadı-nız; rahatsız oldunuz.

Ötedenberi söylenir, şikâyet edilir bir hakikat vardır: İs-tanbul kışın çamurlu, yazın da tozlu.

Pazar günü hava, biraz da rüz-gârlı idi. Yerdeki bütün tozlar, insanın suratını berbat ediyordu. Biz dikkat ettik: Bu toz yağmuru nereden geliyor? Ve gördük ki, bu toz, bundan bir müddet evvel, Taksimde, ter-kos deposu önünde açılmış o-lan kaldırımların, bilâhara ka-patılan yerinden geliyor.

Daha bir müddet, Taksimden ge-çerken sizi rahatsız edecek to-zun sebebi, açılan yeri iyi ka-patmayan amelenin dikkatsiz-liğinde, ve o amelenin çavuşu kim ise onda, ve orasını kontrol etmek vazifesi kime verilmişse, onda.

Öyle işler vardır ki, bunlar pa-ra, bütçe işleri değildir. Bunlar, vazifeye dikkat işidir. Bu va-zifeye daha ziyade dikkatle, şe-hrin bugünkü çamurunu ve tozu-nu yarıya indirmek mümkün-dür.

Japonyada son seçimden nasıl bir netice çıkabilir?

İçtimaî kütteleler, partisinin son zaferi Japon milletinin arzusunun açıkça ifade ediyor

Japonyadaki dahilî aykırılık böyle giderse, günün birinde çok mühim hâdiselerin çıkmasına intizar edilebilir

Japon imparatoru ve imparatoriçesi

Japonyada yeni intihabat âdeta bir inkılâp oldu. Netice pek mühimdir. Şimdiye kara Japonyada, hele şu son beş sene zarfında, dahili vaziyet bir çok gergin safhalara arzetti. Harici meseleler bir taraftan bırakılsa bile, dahildeki bu gerginlikler Japon devlet adamlarını çok düşündürmüştür.

Japonlar Mançuride ilerledikten sonra, ordu erkânı büyük bir nüfuz kazandı. Bu fırsat ele geçmiş iken alınan yerleri daha ziyade tevsit etmek emeli kuvvetlendi.

Bundan çok defa Tokyodaki mesul devlet adamları müşkül mevkiide kalıyordu. Nihayet kaç defa siyasi katiller, intiharlar oldu. Fakat ordu ve donanma erkânının nüfuzu gün geçtikçe eksilmedi, arttı. Lâkin şu son intihabat pek mânâlı neticeler verdi. Rakamlar bu neticeyi pek belâğ bir surette gösteriyor. Şöyle ki: Japonya parlamentosunda askerî siyasi fırkalar vardır. Bunlar Tohokan, Dokomin Dükni fırkaları ile daha başka bir kaç küçük fırkadır. Yeni intihabatta Tokohay 11 mebusluk elde etmiş, iki fazla azalık kazanmıştır. Dokomin Doni de 11 mebusluk almış, fakat bir mebusluk kaybetmiştir. Diğer askerî fırkalar 8 mebusluk almışlarsa da 15 mebusluk kaybetmişlerdir.

Hükümet taraftarı olan fırkaya gence; bu 19 mebusluk kazanmış ise de 6 mebusluk kaybetmişlerdir. Fakat asıl şayanı dikkat olan diğer cihettir. Minseyto ile Seyokay fırkaları hükûmete muhaliftirler. Bunlardan birincisi 179 mebusluk elde etmiş, 26 azalık kaybetmişse de ikincisi 175 mebusluk aldığı gibi diğer intihabattakinden fazla olarak 4 te azalık almıştır.

Lâkin daha şayanı dikkat olan nokta, sol cenah fırkalarının bu işte kazandıkları neticedir. İçtimaî kütteleler namı verilen sol cenah fırkası 37 mebus çıkarmış, fazla 16 azalık almıştır. Köylü amele fırkası ancak bir mebus kazanmış, müstakil amele fırkaları da 25 mebus çıkararak 21 fazla mebus kazanmışlardır.

Bu netice anlaşılır anlaşılmaz ordu erkânı Harbiye Nezaretinde büyük bir toplantı yapmışlar ve şimdiki Hayaşi hükûmetine müzaheret etmiye karar vermişlerdir. Fakat meşrutiyetçi fırkalar olsun, diğer

Yeni partinin beş sene içinde kazandığı bu muvaffakiyet Uzak Doğuda yeni hareketlere yol açacak mı?

kazanan muhalifler olsun, bilhassa sol cenah fırkaları, şimdiki kabinenin artık yerinde duramayacağına söyleyip duruyorlar.

O halde meclisi mebusan feshe-dilerek yeniden intihabat mı yapılacak, yoksa hükümet mi istifa edecek? Yeni parlamentonun Ağustostan evvel toplanmayacağı söyleniyor. O zamana kadar ise Hayaşi hükûmetinin parlamento mehafili ile anlaşarak iktidar mevkiini muhafaza edebileceği söyleniyorsa da bu, kuvvetli bir ihtimale benzemiyor. Fakat diğer taraftan böyle büyük bir galebe kazanan fırkaların da hükûmeti müşkül bir mevkide bırakmayacağı ileri sürülmektedir.

Bunun nereye varacağını ancak hâdisat gösterecektir. Fakat göz önünde birbirine şiddetle muhalif iki zümre vardı: Askerî taraf Hayaşi hükûmetinin programı olan silâhlama işlerinin başarılmasını ve sanayi müesseselerinin millileştirerek icabında harp malzemesi yapacak hale getirilmesini ileri sürmektedir.

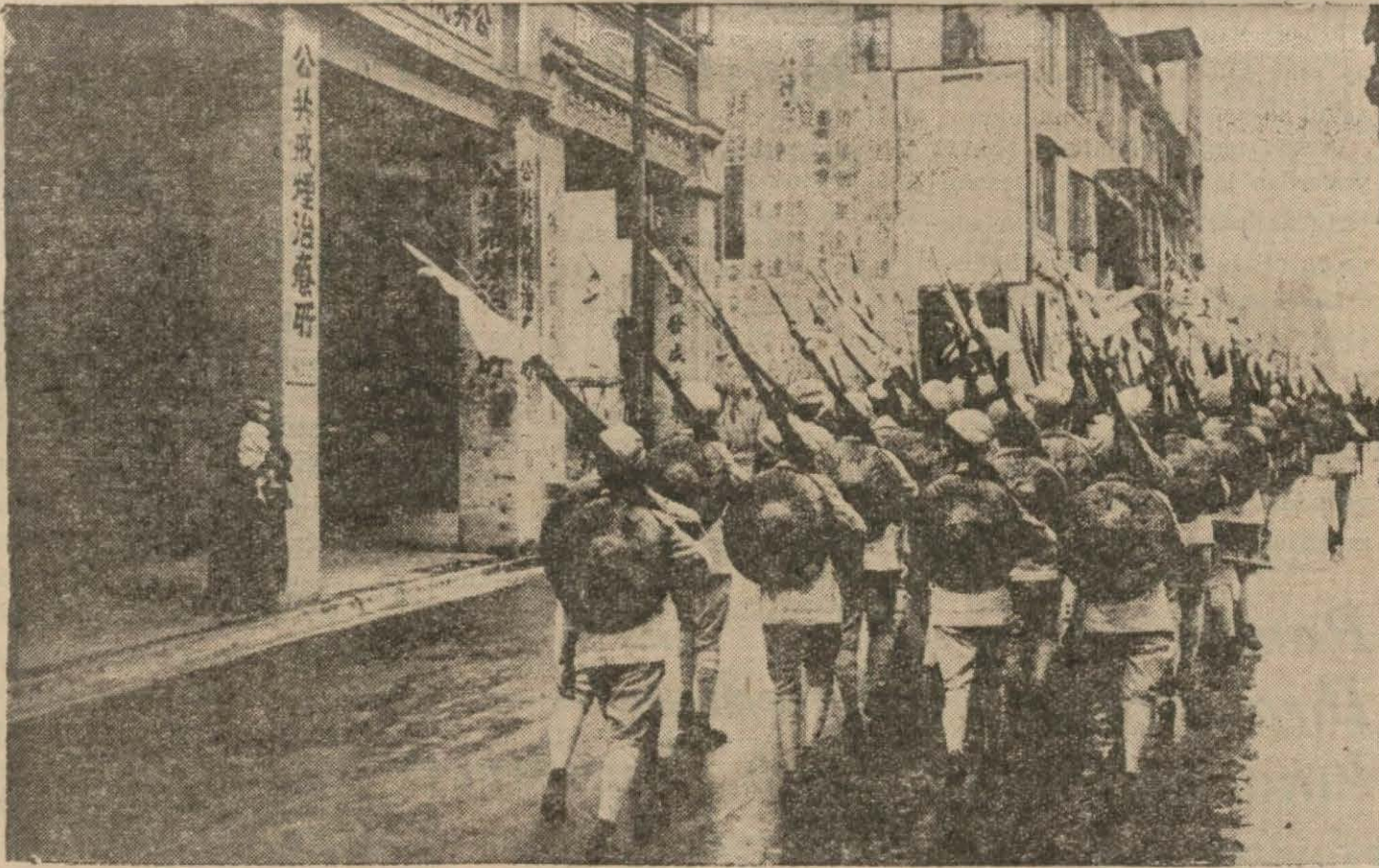
Sol cenah ise, intihabat kanununun değiştirilmesini, dahilde sulh

ve sükün, hâricte de Çin ile ve Sovyet Rusya ile dostluk tesisi lüzumunu müdafaa ediyor.

Fakat şimdiye kadar Japonyada olup biten şeyleri tetkik etmiş olanların mütalâasına göre, bu son intihabat Japonyada halkın sulh istediğini, artık harici tehlikeler gösterilerek bir takım devletlerle düşman vaziyetinde bırakılmıya razı olmadığı itezahır etmektedir.

Japonyanın vaziyeti tehlikede mi? Muhalifler buna ihtimal vermiyorlar. Bilâkis eğer bir sulh ve sükun siyaseti takip edilirse, Çin ile, Sovyet Rusya ile ihtilâfların halledileceği ümidi besleniyor. Japonya şu son beş senedir, diğer devletlerden ayrı bir halde kalmıştır. Eğer yine diğer devletlerle sulh yolunda bir teşriki mesaiye girişirse, mevkiinin kuvvetleneceği gibi tehlikelerin azalacağı sol cenahın müdafaa ettikleri muhtemeldir.

Görülüyor ki vaziyet öyle kolay kolay içinden çıkılacak gibi değildir. Çünkü her iki muhalif taraf, artık birbirleriyle mücadeleye azmetmiş görünüyor.

Bir taraftan da Çinliler askerliği son derece ilerletmiş bir vaziyete geçiyorlar. Bir Çin şehrinin sokaklarından geçen şu kadın bölüğü insanı düşündürmektedir

Büyük Harpte Türk Bahriyelileri Nasıl döğüştüler

Tefrika No. 41 Yazan: Zeki Cemal

Çünkü ilk hücum ile Çanakkale'nin açılacağını tahmin eden İngiliz ve Fransızlar buraya hiç bir askeri kuvvet ayırmamışlardı.

Onlar diyorlardı ki: — Çanakkale, bir hücum ile susturulabilen bir müstahkem mevkiidir. Biz derhal buna muvaffak oluruz.

Bu olmadı.. ve olamazdı da.. İngilizler bu vaziyeti anladılar..

Osmanlılar da bu muazzam kuvvet karşısında yapılacak işleri daha iyi gördüler.

Nitekim medhal grup üzerine yapılan ilk taarruz üzerine bu istihkamların takviyesine lüzum görüldü.

İstanbulda bulunan Mes'udiye Çanakkaleye gönderilmiş o da Sarı sığlar koyuna demirlemişti

Bundan başka da Nâraburun sığlığı ilerisine de tahtelbahirin geçmesine mâni olmak üzere çelikten bir tel ağ atılmıştı. Bu suretle biraz daha kuvvetli bir tedbir alınmış oluyordu.

Ancak Mes'udiyenin bir sabah kale halinde kullanılması denizcilik noktasından çok yanlış bir hareketti. Bunu o zamanın ve bugünün ileri gelen erkânı harpleri mütemadiyen tenkid ederler.

1871 de İngilterede yapılmış olan Mes'udiye 1914 de Ceneve tezgâh

larında tamir edilmiş ve demir levhaları âdeta kâmilten değiştirilmişti.

16 mil sür'atte giderdi. 12 tane 15 lik seri ateşli topları vardı.

Eski olan bu gemi eski tertibata malik olduğundan tahtelbahire va mayne karşı müdafaaları da yoktu.

Sarısığlar koyunda demirliyen Mes'udiyenin mühim topları da çıkarılarak Mes'udiye bataryası teşkil edilmiş, bu suretle Mes'udiye tam mânâsile bir duba gibi manzara almıştı.

Mes'udiyenin süvarisi Arif bey zırhlının müdafaası için salları yapmış ve halatlarla bazı müdafa tertibatı hazırlamıştı.

Arif beyden sonra Mes'udiye süvariliğine tayin edilen Fazıl bey de bunlara ilâveten tarassuda fazla ehemmiyet vermişti.

Bu suretle kendi işinde kendine göre bir fayda vermesi beklenen bir zırhlı Sabih kale halinde eli koluna bağlı esir bir arslan gibi Çanakkalede yatıyordu.

Maamafih Karadenizden tam bir tecrübe dersi olan ilk taarruzdan sonra eksikler tamamlandı.

Türk göğsü Türk imanı artık her düşmana karşı koyacak derecede kuvvetli.. bekliyordu.

Çanakkaleden içeriye geçmek te tarihi bakımdan mühim bir hâdis olacaktı.

600 yıldanberi Çanakkale düşman gemilerine kapalı idi.

İlk defa olarak Marmaraya Türk denizi ismini alan dünyanın en küçük denizine girecek düşman gemisi, tarihin kapalı bir sahifesini yırtacak ve ismini oraya yazdıracaktı.

11 - B TAHTELBAHİR BOĞAZA GİRDİ

Çanakkalede tahtelbahir telini geçmek ve mayınların arasından süzülüp geçmek bir mesele idi.

İngilizler Çanakkalenin son günlerde fazla tahkim edildiğini bildikleri için harp gemilerini içeriye sokmak teşebbüsüne giriyorlardı.

Onlar evvelâ bataryaları sustur-

HIKAYE

Yazan: Burhan Cevat

6 yıl sonraki cevap

Nevzad henüz on sekiz yaşına basmıştı. 10 yaşında dans öğrenmiş, 12 yaşında kortezanlığa başlamış delikanlılardan değildi.

Esasen leylî olduğu için, haftada bir mektepten çıkar, koşu koşu e-ve gellir, annesinin boynuna sarılır, babasının elini öper.. Onlarla pazar gecesini geçirir.. Bunun verdiği zevk ile mest olurdu.. Pazar günü stadyumdaki, yahut da Feribağçe stadındaki maçlardan birisine gider, akşam tekrar eve gelince maçı tafsilatını annesine ballandıra ballandıra anlatır, Pazar tesisi sabahı da yavaş yavaş mektebine yollanırdı.

Arkadaşlarının arasında öyle münasebetsizleri vardı ki.. Sınıfta sinema gazeteleri okurlar, kadınların resimlerine saatlerce bakarlar.. Dersleri ezberlemezler de sinema artistlerini öğrenirler. Boşu boşuna sağma sapan laflar konuşurlar.. Ama sonra da yazılı yoklamalarda sözlü imtihanlarda top atarlardı..

Tatilde Caddebostanındaki evlerine taşınınca bisiklete biner, gez..Yahut deniz vakti banyo eder, yaz tatilini tatlı tatlı geçirirdi..

Üç senedenberi yanlarındaki köşkü Şükran isminde genç bir dul kadını kiralyordu.

Dört yaşında ufak birde kızı vardı. Çok gen, şuh bir kadın olan Şükranın kocası oldukça zengir bir adammış. Ölmüş. Kadın çocuğu ile yalnız bırakmış..

İyi bir kadın da.. Annesi her zaman bu genç dulla konuşuyor, o git tikten sonra:

— Ne güzel kadın yarabbi.. Derdi.. Ne güzel! O tahrirli elâ gözleri.. Endamı iyi giyinişi.. Malûmatı..

Hakikaten güzel kadın.. Ne dersin tali..

Arada sırada oğluna da bu kadın hakkında şu tavsiyede bulunurdu.

— Oğlum.. Zavallı dul kadın.. Arada sırada işi düşer, sana bir şey söyler, veya bir şey ısmarlarsa hayır deme..

Nevzadın annesi ve babası mühim bir iş için bir hafta kadar İstanbulda kalacaklardı.

Nevzadın yemeğini hazırlaması için bayan Şükrandan rica ettiler. O da:

— A.. Efendim.. Sözü mü olur.. O benim kardeşim.. Bizde beraberce yeriz.. Dedi..

Nevzad o gece mehtapta bisikletle ta Bostancıya kadar gitti. Döğüşte İhlamuraya kadar yollandı. Kamlamış yolundan dönerek Feneryolundan çıktı. Çiftelavuzlardan dolaştı, geç vakit eve geldi..

Kapıyı açarken yan köşkten bayan Şükranın sesi duyuldu: — Nevzadığım biraz gelir misin..

Nevzad geç geldiğini annesine söyleyince bir taraftan kızarken diğer taraftan da (belki kadına bir şey lazımdır) diye düşündü ve bisikleti bırakarak bayan Şükranın evine gitti. Kapıyı bayan Şükran açmıştı..

Dekolte idi.. Ayaklarında çorabı da yoktu..

— Nevzadığım.. Gel.. Dedi.. O ne düştü ve merdivenleri yavaş yavaş çıkarken vücudunun bütününü

(Devamı 6 ncı s. 17 feda)

reti ile tanınmış bir tahtelbahir kumandanı idi.

Şimal denizinde Almanlarla yapılan deniz harplerinde çok yararlılığı görülmüştü. Oralarda cesurane saldıran yüzbaşı burada sessiz sadasız idi.

Kaptan kamarasında yanına gelenler onun sapsarı çehresini derhal farketmiyor değillerdi?

Heyecandan titriyen sesi ile verdiği emirlerden büyük bir felâketin hissikâlelvukuu vardı.

Fakat işte dakikalar ilerledikçe tahtelbahir de hedefe doğru yaklaşıyordu, Yüzbaşı Normal göğüs saatte âdeta saniyeleri sayıyordu.

Her saniye ona yeni bir tehlikeyden daha kurtulduğunu da gösteriyordu. Nitekim 2 saatlik denizaltı yolculuğundan sonra o mayın tarlasının bitmiş olduğunu düşündü.

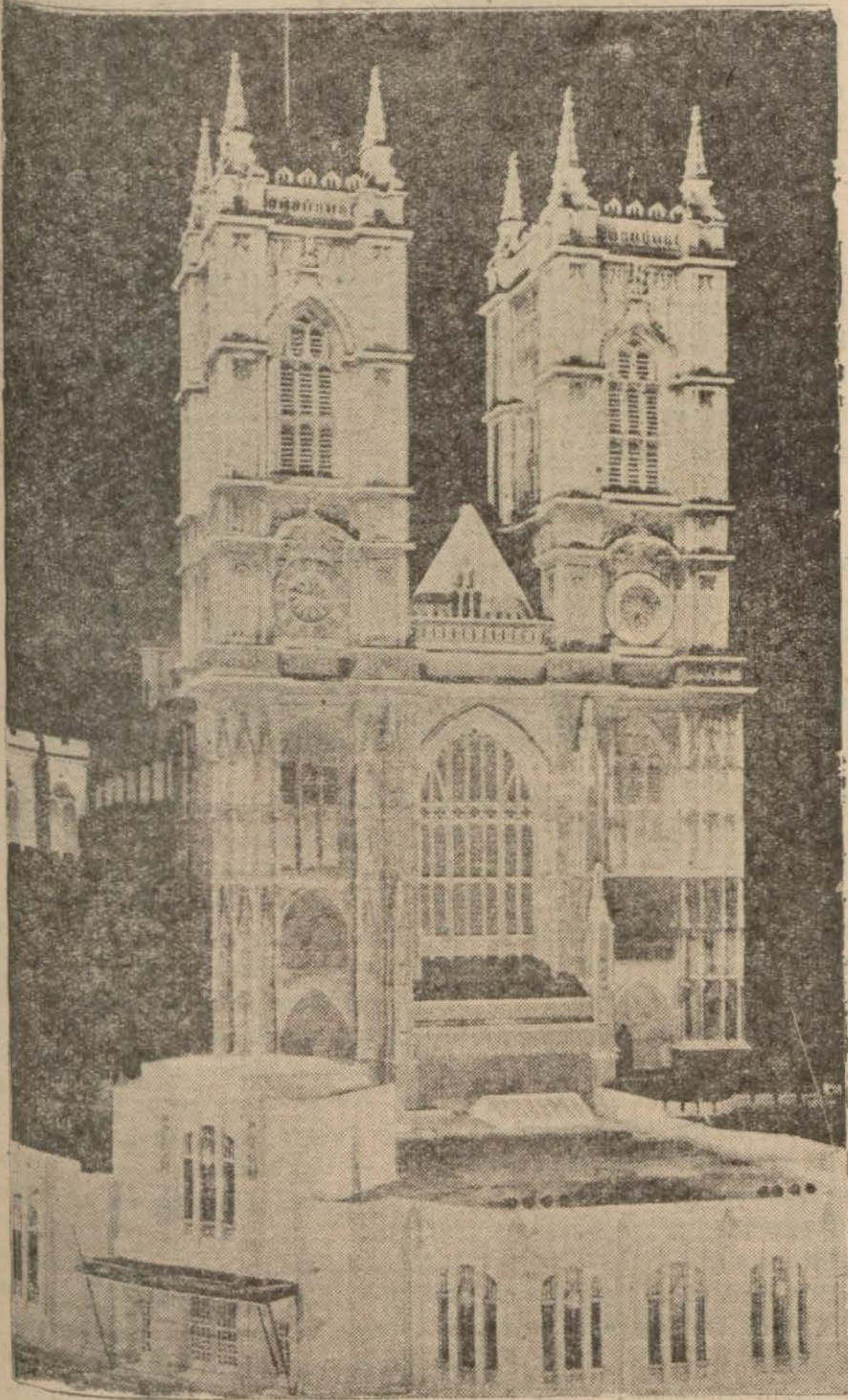
7 mayın tarlasından sonra büyük bir tehlike de yoktu. Buna rağmen içinde hâlâ bir korku vardı.

(Devamı var)

Nasıl tac giydim?

Romanya ana kraliçesi Mari kocası kral Ferdinand'la birlikte nasıl tac giydiğini anlatıyor

"Bizimkisi sade oldu, fakat o nisbette samimî idi,, İngilizler de an'anelerine göre, hazırladıkları tac giyme merasimi münasebetile muhteşem bir gün yaşayacaklar

İngiliz kralının tac giyeceği kilisenin geceleyin aydınlatılmış bir manzurası

Romanya ana kraliçesi Mari kendisinden başka, şimdiye kadar bir çok imparator ve kralların tac giyme merasiminde hazır bulunmuştur. İngiliz kralı Majeste Altıncı Cor'eun tac giyme merasimi münasebetile yazdığı bir makalede şunları anlatıyor:

"Kocam Kral Ferdinand ile benim tac giymemiz için yapılan merasim son derece sade, fakat o nisbette heyecanlı oldu. Yepyeni birleşmiş milletimizin arzusu üzerine, Alba Jülyia şehrinde takdis edileceğimiz için, ona göre hazırlanıyorduk. Rumen milletinin birliği o gün ebediyete kadar kenetlenmiş olacaktı.

Sabahleyin çarlar çalıyordu. Şehirde öyle bir neşe havası esiyordu ki, bütün mücadelelerimi, bütün ızdırplarımı unuttum. O gün Romanya için yeni bir devir başlıyordu.

Ne kral, ne ben ikimiz de aynı memleketin dinine mensup insanlar değildik. Kral katolikti, ben de Anglikan!

Bu sebepten merasimin tanziminde hayli müşkülâte tesadüf edildi. Hattâ Ortodokslar, merasimin kendi kiliselerinde yapılmasını kabul ettikleri halde bile müşkülât halledilmiş olmadı. Bilâkis katolikler itirazlarda bulundular.

Nihayet dinî merasimin bir kısmının hususî surette inşa edilmiş olan bir kilisede yapılmasına, tac giyme merasiminin de her dine ve itikada açık olan gök yüzünün altında yapılmasına karar verildi.

Bu merasim, cemiyetin bütün sınıflarını birbirine bağlayacak kadar kuvvetli idi. Romanya, bilâhassa bir köylü memleketi olduğuna göre, merasimin halkın ekseriyetini teşkil eden sınıfın zevkine göre tertip edilmesi icap ediyordu.

Romanyanın güzel güneşi altında, kocamın önünde diz çöktüm. O da, altın Transilvanya tacını başına koydu. Bu tac Momniç'lerin

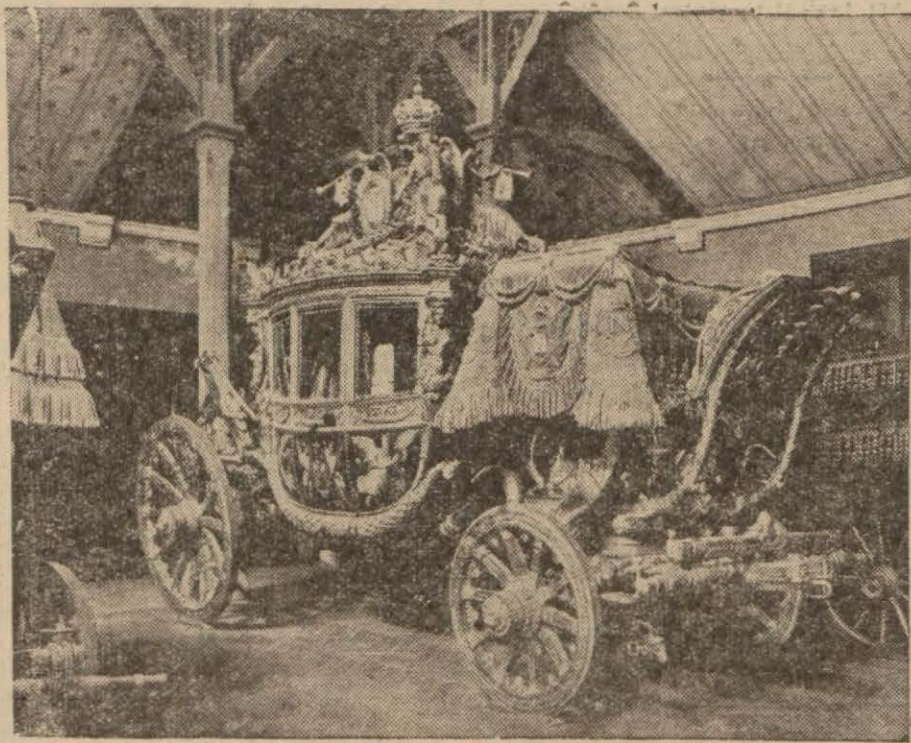
giydikleri taclar tertibinde işlenmişti. Altın işlemeli saray hil'ati omuzuma kondu. Bu hil'atte genç Romanyayı teşkil eden bütün eyaletlerin rengi ve remzi vardı.

Öğleden sonra kralla beraber, bir zamanlar menfamızdan Bükreşe döndüğümüz zaman taşımış üniforma üzerinde olduğu halde bir çok alayları teftiş ettim. Köylüler, beyazlar giyinmişler, biz geçtiğimiz zaman, kralla kraliçelerini candan alkışlıyorlardı. Ve bizi halâşkârları olarak telâkki ediyorlardı.

Doğrusu bizim tac giymemiz işte bu derece sade ve içten olmuştu. Çünkü memleketimizin bir çok vilâyetleri harap olmuştu ve muhteşem bir tac giyme merasimi, bu vaziyet içinde halkın nazarında belki de hoş görünmezdi. Öyle olmakla beraber, bizim tac giyme merasimimiz hiç de ihtisamsız olmamıştı. Çünkü bizim de, tebeamızın da kalpleri aynı hisle çarpıyordu.

İKİNCİ NİKOLANIN TAC GIYME MERASİMİ

İkinci Nikolanın Moskovadaki tac giyme merasimine iştirak et -

Üçüncü Napolyona tac giyme merasimine götüren araba

mek üzere kocamla beraber git - tiğim zaman, daha 20 yaşındayım. Romanyayı resmen temsil ediyorduk. Kocamla üç senedir evli bulunuyorduk. İtiraf ederim ki, gördüğüm tac giyme merasimleri içinde bunun kadar ihtisama ve debdebeye rastlamamıştım.

Moskova güzel bir şehirdir. İmparatorun en eski bir payitahta girişi hâlâ gözlerimin önündedir. A - ta binmişti, etrafında grandükler vardı. Hepsinin de üzerlerindeki muhteşem üniformalar pırıl pırıl yanyordu. Arkadan da bir sıra askerler...

Daha arkadan iki yaldızlı arabaya göründü, bu arabalardan birine sekiz beyaz at koşulmuştu, içinde İmparatoriçe Aleksandra oturuyordu.

Bin kubbeli kiliseye varıldığı zaman, imparatorla imparatoriçe altından birer tahta oturdular. İlahiler söylendi, dinî merasim yapıldı. Bundan sonra Çar'a tac giydirildi. Kocasının önünde diz çöken İmparatoriçenin başına da kendi taci konuldu. Mihraba doğru yürüdüler, ikonaları öptüler ve haç çıkardılar.

Kiliseden ayrılış da pek muhteşem oldu. Bundan sonra Kremlin sarayında hükümdarların verdiği ziyafetin azametini anlatmak da lâzımdır. Bütün duvarlar altınla kaplanmıştı. Hükümdarlar az yediler ve bu yorucu merasimden sonra dairelerine çekildiler.

İNGİLTEREYE GELİNCE...

Genç İngiltere kralı da, cedlerinin an'anevi tac giyme merasimine uygun bir ihtisamda tac giyecek. Ben, kralın babasının ve büyük babasının tac giyme merasiminde de hazır bulundum. İngiltere, bu an'aneleri içinde her zamankinden daha ziyade kuvvetli, sarsılmaz ve mağrur görünüyor. İngiltere kralı da eski kilisede, an'anevi mavi halı üzerinden yürüyerek, kendisine dünyanın en büyük imparatorluğunun hâkimiyetini bahşedecek olan taci başına giyecek.

Ucuz kurabiye

250 gram : Süt

250 gram : Toz şeker

250 gram : Tereyağı

4 Adet : Yumurta

Bir kahve kaşığı karbonat

Alabileceği kadar bir miktar un.

Bir tencere içerisindeki süte, yumurtalar kırılarak toz şeker ilâvesile karbonat ve yağ, un hepsi birden karıştırılır. Eğer un az gelirse biraz daha konabilir. Sonra yugurulacak. İstenilen şekillerde kesilecek. Tepsisi yağlanarak kurabiyeler içine konup fırına gönderilir. Mükemmel ve enfes bir kurabiyedir. Hattâ kabul günlerinizde misafirlerinize çayla verebilirsiniz.

Para

Asrında...

San'at sermayeyi mağlûp etti

Film sanatçılarının başında gelenlerden Con Kravford

Holivut stüdyolarında bir grev patlak verdi, makinistler, dekoratörler, hatta stüdyoların bekçileri işlerini bıraktılar. Film sanatçılarının da bu geniş harekete iştirak edecekleri korkusu hasıl oldu. Çünkü grevcileri asıl teşvik edenlerin haftalıklarına dokunulmasına hiç te razı olmayan bu sanatçıların ellerinin altından çıktığı anlaşıldı. Şimdi sanatçılar, sermaye

sahiplerinden haftalıklarına dokunulmayacağına dair teminat alınca, greve iştirak etmediler. Ötekiler ise hâlâ stüdyo kapılarına uğramıyorlar. Bütün Amerikada halk grevcilere hak veriyor. Halkın bu sempatisi de san'ata karşı olan muhabbetinin bir ifadesidir. Onun içindir ki, sinema payitahtındaki buhranın çabuk geçmeyeceğine hükmedilebilir.

Avrupalı bir kadın gazeteci Irakta neler gördüğünü anlatıyor

Irakın her şehrinde ve hattâ her köyünde geniş bir kalkınma hareketi başlamıştır

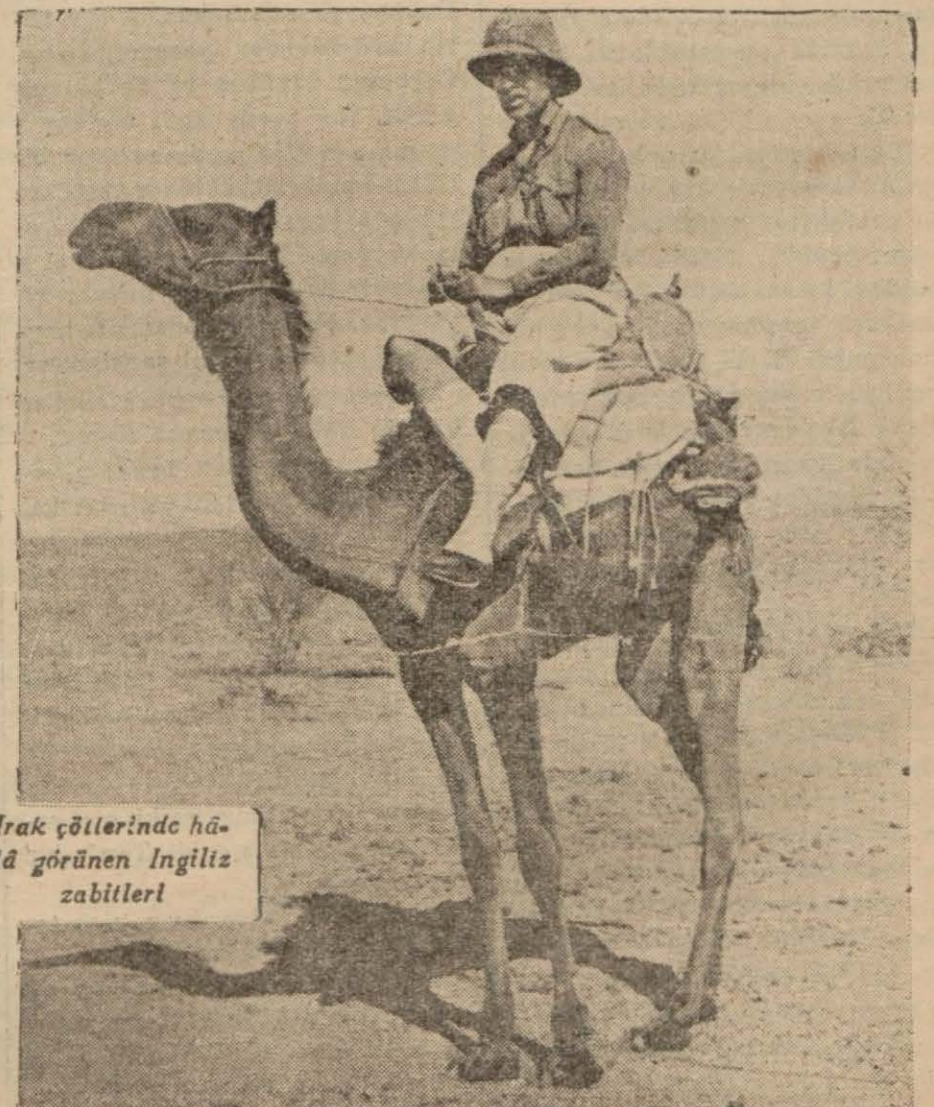
Irak hükümeti, Kopenhagda çıkan «Politiken» gazetesi muharrirlerinden Madam Karla Frederiksen'i Bağdada kadar bir seyahat yapması için davet etmişti. Bu seyahatten dönmüş bulunan kadın muharrir, Irakta gördüklerini şöyle anlatıyor:

Kopenhagdan hareketimden Bağdada muvasalatıma kadar her şeyin hazırlanmış olduğunu öğrendim, ne kadar sevindiğimi tasavvur edemezsiniz. Bağdat hükümeti beni huduttan karşılamak üzere hususî bir memur da göndermişti.

ÇÖLDE OTOMOBİL YOLU

Çöle girdik. Çöl diyorlar, çünkü başka kelime bulamıyorum. Halbuki hakikatte bu «çölün» insana gülen bir manzarası var. Avrupa memleketlerindeki otomobil yollarından hiç farksız olan geniş bir sôseyi takip ediyoruz. Yolda kervanlar var. Karşılaşıyoruz. Erkekler ve kadınlar rengârenk elbiseler giymişler, hiç birinin yüzünde şarka mahsus melânkoli yok! Bilâkis hepsi neş'eli... şarkılar söyleyerek yollarına devam ediyorlar. Kimisi deve, kimisi araba, kimisi

(Devamı 6 inci sayfada)

Irak çöllerinde hâlâ görünen İngiliz zabıtları

KANUNÎ SÜLEYMAN

No. 16

Yazan: Nedim Refik

Lui Türklerle yapılacak muharebenin Macaristanın hezimetile neticeleneceğini seziyordu

Türk padişahlarına her sene istedikleri parayı asılzadelerle papaslardan toplamaktan başka çare yoktu

— Bunu hiç düşünme. Padişah selere çıkacağı zaman seni de yollamanın kolayı bulunur.

Mukabil konuşmalar artık sıklaşıyordu. Yakup için yalnız Tac Cihanın hayali değil, muharebe meydanının da manzarası göz önüne geliyordu. Eğer muharebeye gitsen cesaret gösterse, bunu Tac Cihan duyduğu zaman kim bilir ne diyecekti?..

Yakubun sabrı hakikaten tükeniyordu. Bahadır Eahip ondaki ateşi daima tazeliyecek vesile buluyordu, gençin kalbinde ümit ve cesaretini artırmak için güzel sözler buluyordu.

Fakat Yakubun Tac Cihanın hayali de meşgul olduğunu hiç anlamamıştı. Tac Cihan çoktan örtülmüştü.

Kendisile beraber gelen iki yaşlı kadın ile bir kaç haremağasından başka hiç kimse ile ne konuşuyor, ne de kimse onu görüyordu. Yakup da onu şimdiye kadar ancak bir kaç kere görebilmişti. Genç kızın başı tamamiyle örtülü idi. Uzak bir yere gezmiye götürülürken yüzü de sınıksı kapanıyordu. Yanındaki kadınlar da o kadar sıkı surette örtülü bulunuyorlardı ki, bazan sokakta rastgelenler bunları, kıyafetleinden İstanbul olma-dıklarını, çok uzak bir memleketin âdet ve an'anesini muhafaza eden misafirler olduğunu anlıyorlardı.

Evet, Yakup onu yalnız bir kaç kere görmüştü. Esasen yüzüne de dikkatle bakmazdı. Genç kızın yanındaki kadınlar, haremağaları gözlerini ondan ayırmıyorlardı ki. Yakub da hayali artık kendisinden ayrılmayan genç Hint dilberini istediği gibi görebilsin! Fakat Yakub bundan mendenen yalnız etraftakiler değildi. Genç kıza dikkatle bakmaktan, evvelâ kendisi ufanıyordu. Bunu câiz bulmuyordu. Şimdi Hint dilberle yalnız hayalinde görüşürken de birdenbire kendini topladı, yasak edilmiş bir şeye el sürer gibi kendini kabahatli bulduğu çok oluyordu. Fakat Tac Cihanın hayali ayrılığı yordu ki...

Bu imparatorluk, mücadele ile kurulmuş, muharebe ile büyümüş, türlü türlü düşmanlarla uğraşa uğraşa hudutlarını genişlet-

Okuyucularla Baş başa

Sandalcıların Şikâyeti Dinlenmiyor mu

Unkapanı sandalcılarından Hasan imzasile bir mektup aldık. Okuyucumuz bu mektubunda, bu iskelelerin sandalcıların idare memuru arasında geçimsizlik ve hoşnutsuzluk olduğunu söyleyerek diyor ki:

«Bazı işlerimiz var. Bu işler için alâkadar memura ve sandalcılar cemiyetine müracaat ve şikâyetler yaptık. Fakat, bu hususta şimdiye kadar yaptığımız müra-caatların ve şikâyetlerin ekserisi dinlenmedi. Hattâ, işlerimizin görülmesi şöyle dursun, bu iskeleden başka iskelelere gönderileceğimizi yolunda tehdit ediyoruz. Sandalcılar işlerinin esaslı şekilde düzeltilmesi için alâkadarların nazarı dikkatini celbetmenizi rica ederim.

SON TELGRAFI — Sandalcılar cemiyetinin, azası bulunan esnafla yakından alâkadar olmasını bekleriz. Hakikaten böyle bir takım şikâyetler var da dinlenmiyor, bu, iyi bir hareket değildir. Cemiyetin bütün esnafla alâkadar olduğunu ümit etmek isteriz. Esnaf cemiyetleri, azasına mümkün olduğu kadar kolaylık, rehberlik etmelidir. Çünkü cemiyet demek, esnafa yardım edecek müessese demektir. Zaten cemiyetin sebebi teşekkülü de bu olmak lâzım gelmez mi?

mişti. Asyanın, Avrupanın ve Afrikanın topraklarında bu imparatorluğun bayrağı böyle ağır mücadeleler pahasına dalgalanabiliyordu. Türkler, daima imparatorluklar kurarak tükenmez âzime ve iradesini ispat eden bu büyük tarihteki büyük vazifesini hep büyük hasletlerle yapmış, öyle yapmakta devam edecektir.

Sultan Süleyman, babasının bıraktığı işleri yapmak için, kendisinde, mukavemet edemeyeceği bir sabırsızlık duyuyordu. Vezir Ferhat paşanın bastırıldığı Suriye işi, bastırıldıktan sonra avdet eden orduyu boş durdurmak olamazdı.

Sultan Süleyman ilk büyük imtihana çıkacak demektir. Muhteşem, yaşlı başlı, gün görmüş, geçirmiş vezirlerin toplandığı muhteşem divanda genç padişah fikirlerinin isabetile, muhakemesinin kuvvetile, kararlarının cesaretille kendisini göstermek vaziyetinde idi. Her emri yapılabiliyordu. Fakat her emri yapılan adamın akıl ve muhakeme, cesareti ve karar itibarile de herkesin fevkinde bir takım meziyetleri olmak lâzımdı. Bir insan

Avrupalı bir kadın gazeteci Irakta neler gördü

(5 inci sayfadaki devam)

otomobile! Yolun iki tarafından kır çiçeklerinin kokularını teneffüs ede ede ilerliyoruz. Yine yolun iki tarafında sık sık bedevî çadırlarına tesadüf ediyoruz. Bedevilerin devaleri sağda, solda oturluyor. Yolda otomobillerimizin geçtiği bütün köylerde büyük bir faaliyet göze çarpıyor. Kanalizasyon, demiryolu, su kanalları, yeni mektepler, köprüler, kurutulan bataklıklar, binlerce, binlerce insan bu imar işlerinin başında çalışıyor. Irakın, garp medeniyeti seviyesine yükselmeye karar verdiği her tarafta belli oluyor.

Yanımızdan geçen kadın ve erkeklerin, ya deve üzerinde, ya başka nakil vasıtası içinde olsun, omuzlarında silâh taşıdıklarını görünce, kılavuzuma sordum:

— Galiba asayiş o kadar mü-kemmel değil!

— Hayır madam, onlar bu silâhları sırf süs olsun diye taşırlar.

Köylerde, şehirlerde güzel neferele, kibar giyinmiş zabıtlara tesadüf ediyoruz. Irak şehirlerinde gördüğünüz polis memurları da, kıyafetleri itibarile Avrupalı meslekdaşlarından hiç de geri değildir. Hattâ ellerinde beyaz eldivenleri vardır.

Irak şehirlerinin diğer hususiyetleri arasında, sokakların bir kenarına yerleşmiş olan arzuhalicileri de zikretmeden geçmek olamaz. Bunlar aşk mektupları, iş için, harıl harıl istidalar yazmaktadırlar. Görünüşe bakılırsa iyi de kazanıyorlar. Her yerde canlı bir kaynaşma var. Her yerde nüfusun birbirlerinden farklı iki bariz sınıfa ayrılmış olduğu görünüyor. İşleri olanlar acele ediyorlar, işleri olmayanlar da meselâ bir duvara dayanarak, bu aceleci adamları hayretle seyrederek vakit geçiriyorlar.

Akşam olduğu zaman otimizize vardık: Hotel Resthouse. Temiz, iyi döşenmiş bir otel! Yalnız girerken kapıdan belli tabancalı bir karpıcıla karşılaşırsanız, korkmayınız. Silâhın bu memlekette süsten ibaret olduğunu hatırlayınız.

Odama çıktım, kapımda kilit yoktu. Bir yemek getirildiler, çok lezzetli buldum. Garsonlar vazifelerini öyle dikkatle ve öyle gayretle ifa ediyorlardı ki.

Yemeğimi bitirmiştik ki, otel sahibi acele yanıma geldi. Temiz bir Fransızca ile:

— Madam Frederiksen, sizi, telefonundan çağırıyorlar, dedi.

Allah Allah, Irakta beni telefona çağırırlar, Evet, öyle! Karşıma beni İrakta davet eden General Sıtkı El'askerî çıktı. Ne söylüyorsunuz? Ge-

ancak bu meziyetleridir ki, bak-kile emir ve irade adamı olabiliyor. Bilhassa böyle büyük bir imparatorluğun başına geçmiş bulunursa...

Padişahı dinliyen vezir vüzeranın tavrılarında, Sultan Süleymanın ileri sürdüğü fikirleri tasdik ederken başlarını eğmelerinde canlı bir itaat ve inkiyaf mânâsı aramak beyhude olurdu. Genç padişahın şahsiyeti o kadar büyük bir nüfuza mâlikti ki, yanındakiler onu içlerinden gelen bir takdir ile beğeniyorlardı. Bu gencin bakikâten emretmek için yaratılmış bir adamın mâlik olması lâzımgelen meziyetleri olduğunu o yaşlı başlı adamlar, dünyanın tatlı tatsız türlü vakalarına şahit olmuş, bir kaç padişah görmüş vezir vüzerası pek iyi anlamıştı.

Hristiyan âlemi er geç bir hareketle bulunarak Türk imparatorluğunun başına büyük bir harp açacağı besbelli idi. Süleyman bunu beklemeyen, kendisi harekete geçmiye, Hristiyan âlemi üzerine yürümeye karar verdi. Fakat ilk darbeyi hangi taraf yiyecekti? Ma-

(Devamı var)

neral gayet talâkatle konuşuyor. Bana: «Hoş geldiniz» diyor, ve ihtiyaçlarını soruyor.

Tabii teşekkür ettim. Otel sahibi, büyük bir memleket adamının bana telefon ettiğini görünce, iltifatları büsbütün arttı. Geçen sene Karlsbadda tanıştığım general ile bu muarefemizin, bana, günün birinde bu kadar faydalı olabileceğini hiç aklıma getirmemişim.

BONJUR NINVA!

Ertesi sabah beni Ninva harabelerine götürmek üzere, otelin önünde muhteşem bir otomobile beni bekliyordu. Generalin emriyle bu küçük gezinti için, maiyetime küçük bir müfreze de memur edilmişti. Bu suretle eski Ninva harabelerine dolaştım. Eski müverrihlerin mesahai sathiesini 12 bin mil murabbai olarak tasvir ettikleri bu şehrin etrafını yüz metre irtifadında surlar çeviriyordu. Bu surlar o kadar kalınmış ki, üzerinden yanyana üç araba ferah ferah gidebiliyordu.

Maiyetimdeki küçük müfrezenin kumandanı bu eski taşlar karşısında hayret ve tecessüsünden bir şey anlamıyordu. Meselâ Musul gibi büyük bir şehri daha çok enteresan buluyordu. Uzun bir gezintiden sonra, yeni Ninva'yı da dolaştım. Temiz, canlı bir ticaret şehri! Yunus Nebinin kabri de bu şehirde! Yalnız bu kabir için her sene buraya uzak şehirlerden ve kasabalarından insanlar gelmektedir. Pratik şehir de bu ziyaretçilerden hayli istifade etmektedir. Eğer Musul'un petrolü ve Akdenize uzanan petrol borusu varsa, bu şehrin böyle mukaddes bir adamı var. Her ikisi de birer servet kaynağı teşkil ediyorlar.

ŞARK GECELERİ

Seyahatimi Musul'a kadar da uzattım. İngilizlerin tesiri altında burası modern bir şehir olmuş. Bir tarafta güzel sayfiyeler, öbür tarafta tenis kortları, garp zevkine göre klüpler, lokantalar, oteller... Böyle olmakla beraber, halk eski kıyafetine sadık kalmıştır.

Geceyi Musul'da geçirdim. Otel gayet muntazam! Müstahillerinin çoğu İngiliz. Karıları ve aileleri ile beraber İngiliz zabıtları, İngiliz iş adamları... Balkonumdan, şark güneşinin batışını seyrettim. Tabiat bazar işte bu kadar güzel olabilir.

Fakat gece ilerledikçe, şehrin hayatı daha canlanmaya başladı. Her taraftan şarkılar, sesler, miyavlamalar, havlamalar, keman ve flaut nağmeleri duyuluyordu. Musul gecelerini, yıldızlarla bezenmiş tertemiz bir seması var.

HİKÂYE

6 yıl sonraki cevap

(4 üncü sayfadaki devam)

gileri gelişimin altından görüldüyordu.

Nevzadî yatak odasına aldı. ve: — Ben biraz yorgunum. Müsaade ederseniz biraz uzanayım. Dedi.

Nevzad, ezile büzüle nereye oturacağını tayin etmeden bir kaç adım attı. Odanın ortasında şaşkın kaldı.

— Söyle yakına geliniz Nevzad - cığım. Şu kanepeye. Şükran yan gözle bu delikanlıya gülümseyerek bakıyordu.

Nevzad öyle utanmıştı ki. Alından soğuk terler dökülüyordu. Şükran hemen söze başlamıştı:

— Sizden bir şey rica etsem yapar mısınız. Ben mektup yazmayı hiç sevmem. Yazılacak çok mühim bir mektubum var. Bunu ben söylersem yazar mısınız?

Ama çok mahrem. Tabii hiç kimseye bundan bahsetmezsiniz. Zira namus meselesi...

Nevzad namus sözünü duyunca büsbütün heyecanlandı. Annesinin sözleri kulağında çınladı:

— Oğlum. Bir dul kadın. A-rada sırada işi düşer, sana bir şey söylerse hayır deme.

Bahusus kendisi, için her türlü zahmeti göze alan bir kadına bir mektup için (hayır) denmez ya.

— Emredersiniz efendim.

Şükran çekmecedeki bir zarf kâğıdını aldı. Nevzad'a verdi.

— Yazınız rica ederim. Serlevha.

Toy delikanlı...

Nevzad hayretle kadının yüzüne baktı. Bu ne garip mektuptu. Kadın çapkın bir gülüşle:

— Mektubun bir namus meselesi olduğunu söylemişim.

Dedi ve devam etti.

Cici delikanlı. Neden bu kadar utanıyorsunuz. Yanıma neden gelmiyorsunuz? Seni ne kadar çok sevdiğimi hâlâ anlamıyor musun?

..... Dedi bundan sonra hasret, intizar, kelimelerle aşkını ifade etti. Nihayet:

— Bu kadar uzun sözlerden sonra hâlâ beni anlayamadın mı?

Dedi ve:

— Aman Nevzad'cığım. Bir tarafına sunu da yazıver.

«Derhal cevabını bekliyorum.»

Nevzad bunu da yazdı. Mektubu kadına iade etti. Sonra müsaade isteyerek çıkıp gitti.

...

Aradan tam altı yıl geçmişti. Nevzad doktor olmuştu. Bir gün yolda Şükran'a rast geldi.

Yanında kıza da vardı. Aman ne büyümüştü.

Şükran da öyle nefis bir kadın olmuştu ki. Hâlâ eski güzelliğini ve tazeliliğini muhafaza ediyordu. Olgun, dolgun enfes bir mahlûktu.

Birdenbire aklına 6 yıl evvelki mektup hikâyesi geldi.

— Ne aptalmış ben.. dedi.

Ve Şükran'a daha mütefitt so-kuldu:

— Aman bayan Şükran sizi kaybettik. Neredesiniz? Size 6 yıl evvelki mektubun cevabını vermemişliğime müsaade edermisiniz?

Fakat kadın yanındaki kızını gösterdi:

— 6 yıl daha sabrediniz. Dedi. Cevabını kızıma verirsiniz.

Bir kaç gün sonra kral, Gaziyülevvelin doğumunun yirmi beşinci yıldönümü kutlanıyordu. Şehir baştan aşağı donatıldı. Gençleşmiş olan bu eski memleketin, genç kralını ne kadar sevdiğini anlamdım.

Musul ve civarındaki petrol kuyuları tesisatını dolaştıktan sonra, beni Bağdada götürecek tren hattının son noktasına ulaştım. Yolda bir çok asari atika hafriyatına şahit oldum. İngiliz arkeologların idaresi altında, fennin çok kıymetli yeni hazinelerle zenginleştiğine şüphe yoktur.

Kerkükte ilk defa yeknesak kıyafette erkek, kız mektepli çocuklara tesadüf ettim. Hepside tertemiz. Irakta mektep talebesinin yeknesak kıyafette tutulması mecburidir.

Bir müddet sonra Suriye hududuna doğru uzatılacak olan demir yolu hattının başına geldik. Burada modern bir istasyon vücude getirilmişti. Bağdada vardığımız zaman çok muhteşem «Dicle» oteline misafir edildim. Fakat Arapların misafirperverliklerini anlatmak için bu sütunlar dardır, onun için bir kitap yazacağım.

Eski İstanbul batakhaneleri:

KUMAR..

Yazan: M. S. ÇAPAN

— 68 —

İkinci kısım

Kumarda kaybeden adam, nasıl saatini, apartmanını satır, mahvolursa, bu iptilâya tutulan kadınlar da, tıpkı onlar gibi olur: Kürkünü, mücevherini ve her şeyini satar

Kırkı çoktan aşan, elliye merdiven dayıyan kır saçlı kızcağız..

Ben bir balon daha uçurmanın zamanı geldiğine hükmederek, bir tecrübe daha yaptım; bir balon daha uçurdum.

Eir tecrübe balonul.

Yalandan bir trişörlük tecrübesi daha yaptım, kâğıtlara, işler gibi bir vaziyet verdim:

— Fırt, fırt!

Diye ses vere vere, karıştırdım.

Jan yine alırdımadı.

Orak bile olmadı bizim ah-bap!

Kendi kendime:

— İş yolunda gidiyor gibi, dedim. Aç gözlü trişörler gibi, her dakika işlememek şartile; sırasında, büyük kolerde, sırasına getirir de bir kapak yapar, bir rankontür dayanısam, iş tamamdır.

Bu kararımı, doktor (K.) ye de anlatmak icap ediyordu. Bunun için ona seslendim:

— Bir sigara verir misin?

Bu sigara istemek aramızda kararlaştırılan bi:

— Parola!

İdi.

Ben, ötedenberi sigara içmediğim için, sigara isteyişime hayret edecek:

— Sen içmezsin, nereden aklına esti?

Diye bana bir sorgu soracaktı.

Sigarayı isteyince, işi anladı; dersini ezberliyen bir mektep talebesi gibi, hemen vazifesini yaptı, mürettep sualı sordu.

Cevap verdim:

— Canım istedi de...

— Elile paketini uzatırken, sağ ayağımı da benim sol ayağımın yanına yaklaştırdı. Bu, ayak yaklaştırmak da, evvelce konuşurken, benim yapacağım yardımlara faydası olsun diye aramızda kararlaştırdığımız esasların en başında gelenlerden biri idi.

Bu birinci direktifti.

Fakat, direktifin tatbikine vakit kalmadı. Çünkü, ev sahibi masanın başına dikilerek bizi ikaz etti:

— Ne kadar daldınız oyuna...

Seans çoktan geçti, turlara başla-mıyacak mısınız?

Ne kadar dalmışız!

Ne kadar geçmişiz kendimizden..

Kazanmanın ve kaybetmenin zevki, heyecanı ve tatlı ihtirası bizi o kadar sarmış, ruhumuza o kadar sarmış dolaş olmuş ve o kadar büyülemiş ki, seansın dolduğunu, satın geçtiğini bile unutmuşuz. Demek, ev sahibi ikaz etmese, ver yansın edip:

— Valör!

— Vu...

— Dö fua!

— Monrest!

— Padökart!

Gibi, poker istilahlarını kullana kullana,

— Rolâns!

Yapa yapa,

— Blöf!

Savura savura, kimbilir bir seans içinde, kaç seanslık partiler çevirecek, bir saat bir çeyreklik zaman içine kaç seanslık partiler sığdıracaktık!

Ne tatlı dalgınlıktı bu!

Aştan, kadından daha tatlı bir şey!

Gibi gibi, hülya gibi enfes!

— Dünyada aşktan, kadından daha tatlı bir şey var mıdır?..

Sorgusuna, tevekkelî şu cevabı vermemişler:

— Kumar!

Bu cevaptan da anlaşılıyor ki, kumar visalden de tatlıdır.

Arkadaşımın hakkı vardı. Eğer

Evvelâ böyle başlar...

Sonra bilgileri bırakır: fişlerle, kâğıtlarla oynar.

böyle olmasaydı eğlerini, sevgilerini ni ihmal eden, vakitlerini kumar masalarında geçiren insanların adları dillerde bir:

— Darbimesel!

Gibi dolaşmaz, bir sakız gibi çiğnenip gevelenmezdi.

Efsane efsane söylenmezdi.

Kumar aşkı, kumar ihtirası, aşığı yukarı hepimizin kalbinde:

— Dal budak!

Sarmış, kökleşmiş ve yerleşmiştir.

Gözlerinin alevi, kalplerimizde yangınlar yapan, ruhumuzu tutuşturan ve saran çapkın havvanın çapkın ve hoppa torunları bile, Âdemin günahsız çocuklarının kalbinden kumar aşkını silememiş koparamamıştır.

İblisin damarlarımıza aşıladığı ihtirasın ateşlerini, çılın dudaklarile söndürmeye teşne ve âmade olan ve bu biraz da vazifeleri olan kadınların cilve ve handesini, fişlerin âhenkdar seslerine, iskambil kâğıtlarının tatlı cazibesine tercih eden ne kadar ve ne kadar insan vardır yer yüzünde...

Şurası muhakkaktır ki, kumarın cazibesi, kadın cazibesinden de büyüktür.

— Haydi vakit geldi, yatmıyacak mıyız?.. artık bırak şu kâğıtlarını elinden!..

Diye, eşini çağıran güzel kadının davetini reddederek, bakara ve poker masalarında kalkmıyanların sayısını, hiç de beş, on, elli, yüz değil, binlerce ve binlercedir.

Yalnız erkekler mi böyledir?..

Kadınlar da böyle değil midir?..

Kadınların arasında da böyleleri yok mudur?..

Çookk!..

Poker oynamak için, kumar için, kocasını, çocuğunu ihmal eden ne kadar kadın vardır bilseniz?..

(Devamı var)

NÖBETÇİ ECZANELER

Bu akşam şehrin muhtelif semtlerinde nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Eminönünde (Hüseyin Hüsnü), Beyazıtta (Asador), Küçükpazarda (Necati Ahmed), Eyübsultanda (Mustafa Arif), Şehremininde (Hamdi), Karagömrükte (Arif), Samatya'da (Teofilos), Şehzadebaşında (Hamdi) Aksarayda (Şeref), Fenerde (Emilyadi), A'emdarda (Sırrı Rasim), Bakırköyünde (İsteyan).

Begöğlü cihetindekiler:
İstiklal caddesinde (Della Suda), Galatada (Hüseyin Hüsnü), Tak-simde (Limonciyan), Şişlide (Hasköyde), laskâr caddesinde (Nargileciyan), Kasımpaşada (Müeyyed), Hasköyde (Nesim Aseo), Beşiktaşta (Ali Rıza), Sarıyerde (Nuri).

Kadıköy, Üsküdar ve Adalar

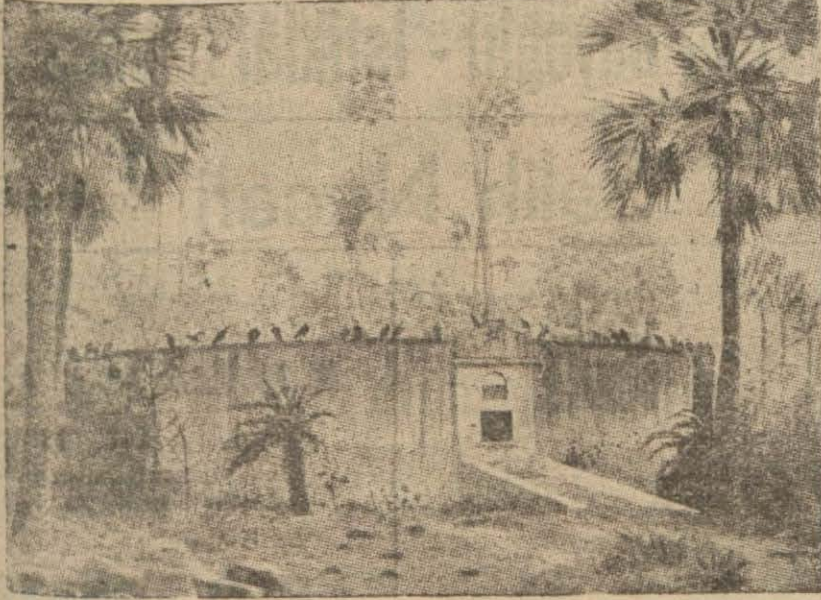
dakiler:
Üskü'tarda (İltihad), Kadıköyünde Muvakkthane caddesinde (M. Tefvik), Büyükdada (Şinasi Rıza), Heybelide (Halk).

Süleyman'ın Sarayında KUDÜS KIZLARI

Tefrika No : 52

Yazan : M. Necdet Tunçer

Sahra, hükümdara bir tas şarap sundu: — Görüyorum ki, çok muztaripsiniz, Mellâ! Ateşi, bazan ateşten başka bir şey söndüremez. Bu şarabı içerseniz, ızdırabınızı unutacaksınız!

Süleyman'ın hazine, sarayın bahçesinde mezara benzeyen tek katlı tir mahzenen ibaretti. Burası, uzun zamandan beri güvercinlere yuva olmuştı.

Sahranın: «Ben şaraptan başka bir şey sevmem!» demesi Süleyman'ın o kadar hoşuna gitmişti ki: Elile bir tas şarap uzatarak: — Haydi sen de iç, Sahra! Dedi. Sen de kendini unut! Fakat, hiç denedin mi ki, kendinden geçtiğin zaman en çok neyi seversin? Sahra şaşaladı.. Süleymana cevap veremiyordu. Bu sırada Süleyman'ın aksamdan beri elinde tuttuğu mektup yere düşmüştü. Sahra mektuba şöyle bir göz attı.

— Şaonun imzası.. Diye mırıldandı. Acaba bu mektupta altın talebin den başka neler yazılı idi? Sahra yavaşça yere eğildi. Mektubu eline aldı. Süratle gözden geçirdi.

Sahra mektubun son satırlarını okuyordu:

«... Eğer bir kaç talan altın göndererek kraliçeyi tatmin etmiyecek olursanız, uzun zaman, belki de müebbeden burada kalmaya mahkûm olacağım. Günler geçtikçe kraliçe Nâyâyı sever gibi oluyorum.. Bu sevginin ilerlemesinden ve beni buraya bağlamasından endişe ediyorum, Mellâ»

Sahra bu satırları okurken, saraya tutulmuş boğalar gibi homurdanıyordu.

Demek ki, Amona giderken, çok yakında döneceğini ve Sahradan başka bir kadın sevmeyeceğini söyleyen Şaon şimdi Amon kraliçesinin tam manasile esiri olmuştu.

Sahra, Süleyman'ın hazinesinde bir derhem altın olmadığını biliyordu. Süleyman'ın ızdırabının sebebini anlayınca düşünmeğe başladı. Mütemediyen şarap için hükümdara acıdı. Bir kaç talan bulmak..

Fakat, hükümdar bunu nereden tedarik edecekti?

Sahra ne yapip yapacak, Şaonu Amondan Kudüse getirmeğe çalışacaktı.

Şaonun Amonda kalması ihtimali Sahrayı çileden çıkartmıştı. — Şaon yalnız benim olacak. O nu ben sevdim. Kimseye vermem.. Diyordu. Bedevî aşkı bu. Ve çöl kızlarıölünceye, öldürünceye kadar severlerdi. Candan severlerdi. Riyasız severlerdi.

Acaba Şaonda Sahrayı bu derece kuvvetli bir aşkla seviyormuydu?

Sahra bunu düşünüyordu.. Düşünmek te istemiyordu. Zaten seven insan, karşısındakinin kendisini sevip sevmediğini düşünemez mi?

İşte Sahra da tıpkı böyle.. Şaonun kendisini sevdiğine, kendisinden başka bir kadına el uzatmayacağına inanmıştı.

Ve bu inanışla hükümdarın yanına sokuldu. Şarap tasını doldurdu:

— İçiniz, Mellâ! İçiniz!.. Henüz kendinizden geçmediniz.. Kendi unutmadınız!

Süleyman şarap tasını yere vurdu:

— İçimdeki yangını ben söndürmek istiyorum. Sen bana ateş veriyorsun, Sahra!

Sahra şaşırıldı:

— Ateşi bazan ateşten başka bir şey söndüremez, Mellâ! Görülüyor ki, çok muztaripsiniz! İzhrabınızı ancak şarap dindirecektir. Siz de her zaman böyle söylemez miydiniz? Muztarip insanlara şarap tavsiye eden siz değil misiniz?

Süleyman gözlerini yere indirdi.. Bir kaç dakika sükûn içinde, dalgın dalgın gözdesinin yüzüne baktı.. Sonra hazin bir gülüşle:

— Sahra! dedi Sen Amon kraliçesini tanırsın mı?

— Hayır, Mellâ! Tanımam..

Diye cevap verdi.

Hükümdar yavaş yavaş konuşmaya başladı:

— Nâya çok güzel, çok sevhâr bir kadındır, Sahra! Bir erkeğin onu görüp te sevmemesi kabil değildir Şaon'a hak veriyorum. E-

ğer orada bir kaç ay daha kalacak olursa, kraliçenin ebediyen esiri olacaktır.. Ve buraya dönmeyecek.

— Onun buraya dönmelerini istiyor musunuz, Mellâ?

— Şüphesiz Beni İsrail orduları Şaon gibi bir kahramanı Amon kraliçesine feda etmek istemez. Şaonun bıraktığı boşluğu kumandanların hiç birisi dolduramazlar.

— Şaonun Kudüse dönmeleri için Amonlularla sulh yapmanızı kabil değil mi?

— Bu sulh Beni İsrailin aleyhinde netice vereceğini düşünerek, Amon kralına sulh teklif edemiyorum. Eğer bir kaç talan altın bulsaydım..

— O zaman Şaonun Kudüse dönmeleri kolaylaşır mıydı?

— Şüphesiz. Hemen gelebilir.. Fakat, bu sırada bir talan altın bulmak bile imkânsızdır, Sahra!

Sahra, hükümdarın yere döktüğü tası tekrar şarapla doldurdu. Süleymana uzattı:

— O halde bu şarabı müsterih olarak içebilirsiniz, Mellâ!

Süleyman gözlerini hayretle açtı:

— Gökten altın mı yağıyor, Sahra? Neye ve kime güveniyorsun? Hazinesim bom boş olduğunu duymadın mı?

— Size güveniyorum, Mellâ! Bu işi iki satırk bir mektupla temin etmek mümkündür:

Eski dostunuz Sur kralı Hirama bir mektup yazarak, kendisinden ödünç bir kaç talan altın isteyebilirsiniz!

(Devamı var)

RADYO

RÜGÜNKÜ PROGRAM

Akşam neşriyatı:

Saat 17.00 İnkılâp dersleri Üniversiteden naklen Yusuf Kemal Tengirşenk tarafından, 18.30 Plâkla dans musiki. 19.25 konferans Emin-önü Halkevi neşriyat kolu namına Nusret Sefa, 19.50 Konferans: Spor fevaidi hakkında Bay, Sami Karayel tarafından, 20.00 Belma ve arkadaşları tarafından Türk musiki ve halk şarkıları. 20.30 Bay Ömer Rıza tarafından arapça söylev 20.45 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musiki ve halk şarkıları: Saat ayarı, 21.15 orkestra, 22.15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22.30 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları. 23.00 Son.

YARINKİ PROGRAM

Öğle neşriyatı:

12.30 Plâkla Türk musiki. 12.50 Havadis. 13.05 Muhtelif plâk neşriyatı. 14.00 Son.

parçaları sermişlerdir.

Hemşire Leonid kapıyı açmıştı. İçeriye giren zabıt, hücereye üç kadının yattığını görünce sordu: Hangisi?

Hemşire cevap verdi:

— Ortadaki!

Zabıt mahkûmu kolundan tuttu. Mata Hari büyük bir korku ile gözlerini açtı. Bir şeyler söylemek istedi müteakillis yumrukları rının üzerinde doğruldu. Zabıt ne kadar sert olsa da, heyecanla söylediği şu sözleri dinledi:

— Zel, cesur olunuz! Cumhure - isti af talebinizi kabul etmedi, ceza saatiniz geldi.

Bir sükût fasılası.. Sabahın alaca karanlığında parlayan bir gift göz.

Mata Hari kendisini topladı, dedi ki:

— Mümkün değil! Mümkün değil!

Fakat bunun mümkün olduğunu anlamış olacak ki, hemşire Leonid'in kendisini teşci için söylediği sözler şu cevabı verdi:

Hemşire Leonid'in kendisini teş-

MİZAH

Mevki sahibi

FIKRALAR

HAKLI

Yasef Levi müşterisi bulunduğu Salomon Kohenin mağazasında otururken, merkumun diğer bir müşteriyi ta merdivenin alt başına kadar teşiyi ettiğini gördü ve kendisine hiç bir zaman vaki olmayan bu muameleyi kiskanarak acı acı söyledi.

Bunun üzerine Salomon dedi ki:

— Dostum, sebebini söyleyim. Sen merdivenden aşağıya düşüp da yeberirsen, benim vazifesi olmaz. Fakat bu müşteri düşer da ulur - san, bana olan borcunu kim verecek?

— Anne, babam dışı diye mi, böyle dışsız bir çocuk aldın?

LOKANTADA

— Garson, bu balık taze değil!
— Nasıl olur efendim? Bir haf - tadır buzda duruyor.

— Şimdi ne vereceksin bana?
— Liste önünüzde bayım.. Ne emrederseniz..

— Hayır hayır, doktor, yemek yerken okumayı menetti.

HESAP DERSİ

Hoca talebesine kesirleri öğretiyor:

— Meselâ farzedelim ki bir ailede altı çocuk, buna mukabil de dört yumurta var. O çocukların annesi ne yapar?

En arkadaşlı bir talebenin sesi duyulur:

— Çulbur yapar.

— Hayır, hayır. Yemekten sonra kahve istemem.. Uykumu kaçı- yor..

— Hemen uyumıya mı gidiyorsunuz bayım?

— Hayır meclisi idare içtimana gidiyorum.

FIKRALAR

EVLİLİK

— Evlilik âleminde memnun musun birader, nasıl vakit geçi- riyorsun?

— Nasıl olacak? İlk harareti an- larda ben söyledim, o dinlerdi. Sonraları o söylemeye başladı, ben dinledim. Şimdi azizim, ikimiz de söylüyoruz, komşular dinliyor.

Erkek — Ah ilkbahar.. ilkbahar ne güzel.. kendimi ne şen, ne haf- fız hissediyorum.

Genç kadın — Hafif olmak.. sen daima hafıfsın.. ağır bastığın za- manı görmedim ki..

PLAJDA

Plajda bir erkek bir kadınla ko- nuşuyor:

— Kocanıza neden arkanızı dön- düünüz?

— Nefretimi göstermek için.

— Ne güzel nefretiniz var.

İhtiyar adam — Ne kadar güzel bacakları var!..

İhtiyar kadın — Ne güzel ço- cuk..

Fatih Sulh Üçüncü Hukuk Hâ- kimliğinden: Hatice tarafından Sivas vilâyeti hâpishane gardiyanı üzeiryn yanında kocası Ahmet oğlu Cemal aleyhine ikame eyle- diği sulh teşebbüsünde dava olu- nanın ikametgâhının meçhul olduğu mübaşir meşruhatından ve yapılan tahkikattan anlaşıldığından mah- kemece 20 gün müddetle ilânen tebligat icrasına karar verilmiş ve muhakeme gününde 2-6-937 çar- şamba saat 10 tayin edilmiş oldu- ğundan mezkûr gün ve saatla mahkemede hazır bulunulması aksi takdirde gıyaben karar verileceği tebligat yerine geçmek üzere ilân olunur.

Kadıköy ikinci sulh hukuk hâ- kimliğinden:

Hakimliğimizce terekesine el konan ölü kasap Aliye ait Kadı- köy Hasan paşa mahallesinin Mirim Çelebi sokagında 15 No: lu yanyana bitişik iki evin birinci artırım 10-6-937 Perşembe ikcin- ci artırım 25-6-937 Cuma günü yapılacaktır. Muhammen kıymeti 300 liradır. İsteklilerin % 7,5 pey akçesile gelmeleri ilân olunur.

sükûnet tavsiye ediyor, Fransız - lardan af dilemesini rica ediyor - du. Mata Hari epey devam eden bir mukavemetten sonra Fransız - ları affetti.

İdam kararı saat altıyı çeyrek geçe tatbik edilecekti. Şafak sök- müştü. Manga üç saf üzerine dizil- mişti. Otomobil idam direğinin tam karşısında durdu.

Mata Hari, herkesin üzerinde te- sir bırakan derin bir sükûnet için- de otomobilden indi. Hemşire Le- onid'in, otomobilden inmesini yar- dım etmek için elini tuttu ve ko- luna girdi. Jandarmalar her iki - sinin etrafını çevirmişti. Leonid yüksek sesle dua ediyordu. Ölü - me mahkûm kadın yavaş yavaş i- lerliyordu.

Direğin dibine varınca, Mata Ha- ri birdenbire hemşireyi bıraktı:

— Hemen beni öpünüz ve yal- nız bırakınız! dedi, isterseniz, sağ tarafımda bir kenarda durunuz, a- diö!

(Devamı var)

Casuslar romanı: 14

X, 13'ün esrarı

Yazan: Oskar Rev

Çeviren: Muammer Alatur

13 Tegrinevvel sabahı idam edi- leceği güne kadar, hâpishanesin - deki odasından dışarıya bırakılma- dı. Ancak iki defa, 24 ve 25 tem - muzda, kendisini ittifaqla idama mahkûm eden divaniharbe gitmiş idi.

Aradan geçen sekiz ay içinde, hemen her sabah, casus kadının bulunduğu hücreye giderdim. Hemşire Leonid de orada bulunu- yordu. Bu beyaz badanalı odada Mata Hariden evvel daha ne kadar meşhur casuslar yatmamıştı ki..

Mata Hari hücresinde, model de- nilebilecek bir mahpuslu. İdam hükmünü giydikten sonra, hemşire Leonid, Mata Hari uyumadan evvel hücresinde dışarı çıkmazdı.

Mata Hari hemen her akşam şu su-

ali sorardı:

— Güzel hemşireciğim, bu akşam rahat bir uyku uyuyabilecek mi - yım acaba?

Casus kadın mahkûm edildikten sonra odasına üç karyola kurul- muştı.

Birinde Mata Hari yatyordu. Diğer ikisinde de mahpuslar ara- sından bilhassa seçilmiş iki kadın yatyordu:

En son günü bir defa daha an - latalım:

«Birinci kata çıkıldığı zaman, havagazı ile hafifçe aydınlatılmış uzun bir koridor geçilir. Hâpisha- nede vazife almış olan hemşireler, mahkûm kadının şüphesini uyan- dıracak ayak seslerine mani olmak üzere, bu koridora kilim ve hab-

DEKORASYON

Mağazası

14 Mayıs 1937 Cuma günü açılacaktır. Adres : Beyoğlu - İstiklâl caddesi 353

Grip, nezle, baş ve diş ağrılarının kat'i ilâci **KESKİN Kaşeleridir.** Bahçekapıda Deposu **Salih Necati Eczanesi.**

ARABACILARA MÜJDE

Çoktanberi beklediğiniz dünyanın en meşhur

HASAG

Lüks ve arabacı

Lâmbaları gelmiştir

Arabacılara mahsus LÂMBASI POKER TIRAŞ BİÇAKLARI deposudur.

Umumi satış yeri: İstanbul Tahtakale caddesi 51 numaralı

LÜKS LÂMBASI

Afyon İlinden

- 1 - Muhammen bedeli yedi bin lira olan Yetmiş ton Motorin 28 Mayıs 1937 Cuma günü saat 16 da kapalı zarf usulüyle Vilâyet Encümeninde kat'i ihalesi yapılmak üzere eksiltmeye konmuştur.
- 2 - Eksiltmeye girişenler "525," lira muvakkat teminat verecekler ve teklif mektuplarını yukarıda yazılı gün ve saate kadar Vilâyet Encümen Reisliğine vermiş olacaklardır.
- 3 - Bu işe ait şartname Vilâyet Elektrik Müessesesi Direktörlüğünden bedelsiz olarak verilir. (2648)

POKER

Tıraş bıçağı yerine başka bir bıçak verilerse aldanmayınız.

ISRARLA POKER PLAY

tıraş bıçaklarını isteyiniz.

SILKO

ROMATİZMA LUMBAGO SIYATİK

Sinir ve soğuk algınlığından ileri gelen şiddetli ağrıları teskin ve izale eder her eczanede aranızda

Her cins Her boy ve kalınlıkta

SOVYET Kontrplâkları

Yegâne satış yeri:

DAVID BAUER halefi İVOR BAUER

İstanbul, Kürkçü Han No. 18, Tel. 22030

İHTİYARLIK
Peşinizden Geliyor,
ONA KARŞI
Hazırlıklı Davranınız!

Türkiye İş Bankası

İlân Selânik Bankası

Eski 100 franklık hisse senetlerinin mübadelesi
8 Nisan 1934 fevkalâde Heyeti Umumiyesinde ittihaz kılınan kararlar mucibince, beheri 100 franklık eski hisse senetleri, 1 Mayıs 1937 tarihinden itibaren; iki adet "100," franklık eski hisse senedi mukabilinde, bir adet 8.29 Türk liralık "A," tertibi yeni hisse senedi ile, itibari kıymeti haiz olmayan bir adet "B," tertibi temettü senedi ile değiştirileceği Selânik Bankası hissedarlarına bildirilir.

Mubadele:

İstanbul'da :	Galata'da şirket merkezinde
Selânik'te :	Şirketin gişelerinde
Paris'te :	Cambon sokağı 43 numarada "Crédit Foncier d'Algérie et de Tunisie," de Haussmann bulvarı 29 numarada: "Société Generale pour favoriser le Develöppement du Commerce et de l'Industrie en France," da

yapılacaktır.

İstanbul Vilâyeti Pul Müdürlüğü "A," tertibi yeni hisse senetlerini meccanen damgalayacaktır.

"B," temettü senetleri ise damga resminden muaftır. Mamafih "A," tertibi hisse senetlerinin meccanen damgalanması eski hisse senetlerinin 14 Teşrinisani 1937 tarihinden evvel İstanbul Pul Müdürlüğüne ibrazı şartına tabi bulunmaktadır.

Binaenaleyh Selânik Bankası hissedarlarının eski hisse senetlerini 15 Teşrinievvel 1937 tarihinden evvel, yukarıda gösterilen gişelere tevdi eylemeleri hususu ehemmiyetle beyan olunur.

15 Teşrinievvel 1937 tarihine kadar hisse senetlerini mübadele eylememiş bulunan hissedarlar, kendilerine tevdi edilecek olan "A," tertibi yeni hisse senetlerinin tabi bulundukları Damga resmini öde, mece mecbur tutulacaklardır.

Dans meraklılarına müjde

En kısa bir zamanda iyi dans öğrenmek isterseniz ve ucuz bir fiyat ile vakit kaybetmeden dans pro-

fesörü Yorgo'ya müracaat etsinler.

Adres:
Beyoğlu Tokatlıyan oteli arka - sında Topçekenler sokak No. 31. birinci kat.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

- 4000 metre yeşil yağlı kaneviçe
6000 " beyaz "
- 1 - Yukarıda cins ve miktarı yazılı 2 kalem malzeme şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.
 - 2 - Pazarlık 12-V-937 tarihine rastlayan Çarşamba günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mubayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
 - 3 - Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen Şubeden alınabilir.
 - 4 - İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvnenme paraları ile birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (2339)

Büyük Pehlivan Güreşleri Lüleburgaz 6 ok. Spor Kulübü Başkanlığından:

Lüleburgaz "6," ok Spor Kulübü kalkınması uğrunda 15 ve 16 Mayıs 1937 Cumartesi ve pazar günleri için Lüleburgazda Büyük Pehlivan güreşleri tertip edilmiştir.

Türkiyenin en büyük pehlivanlarının gelmeleri temin edilmiş olan bu güreşe bütün Trakyalıların layık olduğu ehemmiyeti göstererek gelmeleri ilân olunur.

Baş :	200	Lira
Başaltı :	125	"
Büyük orta :	80	"
Orta :	50	"

Tashih

Gazetemizin 6 Mayıs Perşembe günü son sayfanın dördüncü sütununda İstanbul Asliye Üçüncü Hukuk Mahkemesinin 936-1658 numaralı iânında muhakemenin talik tarihi

8/5/938 olacak iken sehven 8/5/937 olmuştur. Tashihen ilân olunur.

Sahibi ve umumi-neşriyatı idare eden
Başmuharrir
E. İzzet
Basıldığı yer: Matbaai Ebüzziya

KULAKLAR

Güzel sesleri işittiği gibi, bazan parazitleri de alır. Her ses sizi oyalamasın.

KREM PERTEV

Hakkında dinlediği - niz ve duyduklarını - zın en büyük teminatı, onun kararmayan parlaklığı ve hadiseler karşısında unutulmayan adidir.

TEBLİĞ

Çocuk arabalarımız hakkında telefonla vaki olan bütün mü - racaatlara ayrı ayrı cevap ver - mek imkânsızlığı hasebile, key - fiyeti gazetelerle ilân etmeği mü - nasip gördük.

Açık ve kapalı tekmiil çocuk arabalarının zengin ve emsalsiz çeşitlerini bu hafta gümrükten çıkardığımızı ve her yerden eh - ven fiatlarla satmağa başladığımızı muhterem halka müjdeleriz.

Beyoğlunda
Baker mağazaları
Müdürü

ZAYI

1930 senesinde Deniz Gedikli Za - bit mektebinden aldığım şehadet - nameyi zayı ettim. Yenisini ala - cağımdan hükmü yoktur.

Halil Hamdi

FABRİKA YERİ ARANIYOR

Merkezi bir mahalde 500 ilâ 1000 metre murabbaında, sahil olursa tercih edilir. Bahçekapı Hasan ecza deposuna müracaat.